

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GEGUŽĖ — MAY 29, 1986

Nr. 104

Aušra Nr. 48(88)

Mes pasaulyje vieni vieni

Atviras laiškas Lietuvos kunigams ir klierikams

(Tęsinys)

Žmogaus žuvinimas visada yra baisi tragedija, ir aš niekuomet nejučia džiaugsmo (kaip beje, ir sąžinės graudumo) dėl to, kad tada žuvo Osipov, o ne aš. Labai gerai suprantu jo artimųjų skausmą ir nuosirdžiai užjaučiu jus, nes iš savo kartos patirties žinau, ką reiškia netekti tėvo, artimų draugų. Bet čia turiu ypatingai pabrėžti, kad nevažiuavau ir nesiruošiau važiuoti kažkur į Rusiją medžioti Osipovo ar Jarmolajev, ir jiems tikrai nieko blogo nebūčiau padaręs, jei jie nebūtų užvažiavę ir mano gimtąją Žemaitiją medžioti žemaičių, nemėgstančių nekviestų ginkluotų įsibrovėlių.

Tokių būdu teroristo vardo jaučiuosi nenusipelnęs, kaip nenusipelnė tokio vardo nė vienas fronte buvęs ir į priešus šaudęs karys.

Negaliu čia nepaminėti dar vieno fakto, nors už tai man gali būti skaudžiai atkeršyta. Mat užkabinysiu konkretų ir galingą žmogų.

Nesinori būti nužudytam iš už kampo, pastumtam po sunkvežimio ratais ar kitaip nukentėti. Net tyli iš baimės — nusikaltimas, už kurį bausmė neišvengiama ir ateina savaime. Man teko nelaisvėje matyti nemažai žmonių, kuriuos skausmo, aukos, mirties baimė tiek nužmogino, kad jie tapo šlykštūs ne tik

aplinkiniams, bet ir patiems sau. Todėl, jei kaip gyvas žmogus negaliu pilnai atsikratyti baimės jausmo, tai skaitau, kad bijoti reikia baimės — nužmogėjimo, daug baisesnio už mirtį.

O faktas, turėjęs ypatingą reikšmę mano pažiūrų formavimuisi ir mano gyvenimo kelio pasirinkimui, štai koks.

Buvau penkių metų, kai man parodė mano tėvo lavoną. Pusė veido ištinusi, mėlyna, kita pusė kruvina, sudaužyta. Akys išdurtos, liežuvis ištrauktas ir perristas virvute. Ant rankų ir kojų oda balta, atšokusį nuo kūno, šutinta. Lyties organai sutraukti (apie tai aš sužinojau vėliau). Čia pat gulėjo daug kitų, taip pat neatpažįstamai sužalotų lavonų. Minia žmonių. Mano motinos ir kitų nukankintųjų artimųjų verksmas. Verkė net vyrai. Prakeiksmai bolševikų adresu, kuriuos žaukė ne propagandistai, o iš siaubo alpstančios nukantintųjų motinos, žmonos, vaikai.

Iki tol aš nebuvau girdėjęs žodžio „bolševikai“. Pirmą informaciją apie bolševikus mano samonė pasiekė jų nukantintą mano tėvo ir kitų lavonų bei prakeiksmų — žvėrys, sadistai, išgamos... — pavidale.

Tai buvo 1941 m. Rainių mokyklyje (prie Telsių), tuoj po rusų atsitraukimo.

(Bus daugiau)

Austrijos prezidento rinkimų kampanijoje buvęs Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheim griežtai paneigia Pasaulio Žydų Kongreso kaltinimus, kad jis buvo nacių karo nusikaltėlis. Waldheimas pareiškė, jog praėjusią savaitę per radiją kalbėjęs Izraelio teisingumo ministeris Yitzak Modai, pasakęs, kad pagal Izraelio įstatymus būtų galima apkaltinti Waldheimą karo metu nusikaltimais, kišasi į svetimos valstybės vidaus reikalus. Waldheimas mano, kad Izraelį prieš jį nustatė du įvykiai: jam esant JT sekretoriumi, PLO vadas Yasser Arafat pasakė kalbą Generalinėje Asamblėjoje ir buvo priimta JT rezoliucija, pasmerkianti zionizmą kaip rasizmo formą. Jis tačiau nebuvo kaltas dėl JT Asamblėjos sprendimų, pasakė Waldheimas. Pirminiuose rinkimuose jis gavo 49,6 proc. visų balsų. Stebėjai mano, kad žydų puolimai tik padės Waldheimui rinkimus laimėti. Rinkimai bus birželio 8 d.

Europos ateitį nulems kultūros kokybė

Europa turi vėl atrasti savo krikščionišką sielą ir savo dvasinį kūrybingumą. Nuo šio atradimo priklausys senoji žemynų gerovė, taika ir tikroji pažanga. Tai pabrėžė Jonas Paulius II, audienčioje priimdamas 40 europinės kultūros žinovų, Romoje dalyvaujančių tarptautinėje studijų savaitėje tema „Europinės kultūros krikščioniškasis paveldėjimas šiuolaikinių žmonių samoneje“.

Ivairūs bandymai ir įtampos, kurios suskaldė šį senąjį žemyną, primygtinai įpareigoja Europos žmones grįžti prie savos istorijos versmų, kad galėtų atrasti broliškumo ryšius ir neišnaikintus savosios kultūros turtus. Pagerbdami moderniosios bendruo-

menės pluralizmą, turime gražinti gyvybę ir prasmę krikščioniškam Europos paveldėjimui, kuris nėra kažkokia senos praeities atgavėna, o visada gyvas ir kūrybiškai gajus kultūros turtas. Jonas Paulius II išreiškė linkėjimą, kad Europa neiškvotų savo jėgų vien ekonominiuose, ideologiniuose, politiniuose ir kariniuose užmojuose. Europos ateitį nulems kultūros kokybė, išugdyta europinės samonės ekonominiuose, ideologiniuose, politiniuose ir kariniuose užmojuose. Nuo to priklausys šio žemyno, o tam tikra prasme ir viso pasaulio ateitis.

Nužudė dar vieną arabų šeimą

Wyncote, Pa. — Policija ir FBI aiškina žinomo Amerikos arabų veikėjo prof. Ismail al Faruqi, Temple universiteto islamo mokslų profesoriaus, nužudymą. Nužudytą peiliu ir jo žmona, sunkiai sužeista 27 metų duklė, kuri yra neščia. Kita duklė, 21 metų amžiaus pasislėpė rūbų spintoje ir liko gyva su 18 mėn. sūnumi.

Amerikos arabų antidiskriminacijos komitetas Washingtono patvirtino, kad velionis buvo aktyvus arabų bendruomenėje. Dažnai važinėdavo į arabų šalis. Jis profesoriavo Philadelphiaje nuo 1968 m.

Parama Hondurasui

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas dvi valandas posėdžiavo su nauju Honduro prezidentu Jose Azcona. Amerika suteiks Hondurasui 61,2 mil. dol. ekonominę paramą ir, jei Hondurasas kas pultų, skubią ir efektingą karinę paramą, pasakė prezidentas.

Sovietų mokslininkas Y. Velichov paskelbė, kad nuo Černobylio elektrinės avarijos mirė jau 19 žmonių. Jis pasakė, kad avarija kilo dėl visos eilės žmogų klaidų. Dar 18 žmonių ligoninėse yra kritiškoje padėtyje.

TRUMPAI IŠ VISUR

Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja pradėjo specialią penkių dienų sesiją, kurioje svarstomi Afrikos kontinento klausimai. Dalyvauja 22 valstybių užsienio reikalų ministrai ir Senegalo prezidentas. Afrikos valstybės reikalauja ilgalaikeš paramos, apie 80 bil. dol. ateinančioms penkeriems metams. Ekonominėje srityje buvo padaryta klaidų, tačiau dabar valstybių vadai jas pamatę, pasiryžę išspręsti nesibaigiančias ekonomines problemas su turtingųjų valstybių parama.

Sovietų užsienio reikalų ministerija pareikalavo, kad Amerika greit išduotų Philadelphiajose suvejęs Sergej Kowalchuką, 66 metų amžiaus. Jo laukia „liaudies teismas“ už nacių karo nusikaltimus. Amerikoje Kowalchukas gavo pilietybę 1960 m. Pilietybė buvo atimta 1983 m. ir OSI byloje jam gresia ištremimas. Amerika neturi su Sovietų Sąjunga ekstradicijos sutarties. Jį išduoti gali pareikalauti kitos valstybės. Sovietų reikalavime sakoma, kad Kowalchukas bus teisiamas už dalyvavimą 5,000 žmonių nužudyme.

Sovietų disidentė Sacharova žmona Yelena Bonner sekmadienį pradėjo kelionę atgal į Sovietų Sąjungą. Amerikoje ji viešėjo šešis mėnesius, turėjo širdies operaciją. Paryžiuje ją priėmė premjeras J. Chirac, kultūros ir užsienio prekybos ministrai. Šią savaitę ji dar lankysis Britanijoje, iš čia vyks į Italiją ir susitiks su akių gydytoju. Maskvon ji grįš birželio 2 d.

Italijos teisingumo organai kreipėsi į tarptautinę policiją, prašydami sumti 20 Sirijos piliiečių, kurie įtariami gruodžio 27 d. Romos aerodrome užpuolimu.

Šeši jauni kubiečiai išgelbėti jūroje netoli Floridos. Jie pabėgo iš Kubos, prisirišę prie oro pripūstų vidiinių sunkvežimio padangų. Visi paguldyti į ligoninę, saulės nudeginti ir pervargę.

Socialdemokratų posėdžiai Stokholme

Stokholmas. — Gegužės 17-18 dienomis Stokholme posėdžiavo Vidurinės ir Rytų Europos egziliu socialistų partijų konferencija, kuri aptarė tarptautinę padėtį ir pasiūlymams dėl Europos kraštų klausimais.

Konferenciją atidarė Vid. ir Rytų Europos Socialistų Unijos (SUCEE) pirmininkas dr. Bruno Kalniņš, pirmiausia pasveikindamas suvažiavusius ir pareiškdamas padėką Švedijos socialdemokratų partijai, leidusiai pasinaudoti patalpomis Stokholmo Liaudies namuose. Pagerbdamas neseniai žuvusio Švedijos min. pirmininko Olof Palmės atmintį, dr. B. Kalniņš išskėlė velionio nuopelnus pasauliniam demokratinio socializmo sąjūdžiui ir jo ilgalaikę pagalbą Rytų Europos tautoms, ypač Pabaltijo, kovojančioms dėl savo kraštų laisvės. Dr. B. Kalniņš prašė konferencijoje dalyvaujančių Švedijos soc. dem. partijos atstovų ir parlamento narį Hans-Goran Franką perduoti nuosirdžią padėką Švedijos broliškai partijai už visokeriopą pagalbą ir gilią užuojautą dėl O. Palmės mirties.

H. G. Frankas pasveikino konferenciją Švedijos soc. dem. partijos vardu ir pažymėjo, kad jo partija pageidauja palaikyti draugiškus ryšius su Rytų Europos socialistais. Jam pačiam tas reikalas rūpi, tuo labiau, kad jam tenka lankytis Sov. Sąjungoje ir kituose Rytų Europos kraštuose. Neseniai būdamas Lenkijoje, jis kalbėjo su valdžios asmenimis, bandydamas palengvinti suimtuju „Solidarnosc“ veikėjų bei dizidentų padėtį.

H. G. Frankas pasakė, jog Olof Palmės tragiška mirtis buvo didelis smūgis Švedijai. Jis turėjo tautos, ypač darbo žmonių, pasitikėjimą ir buvo žinomas pasaulinio masto politikas. Jam labai rūpėjo ir Rytų Europos tautų laisvė. Švedija suteikė prieglobstį šimtam politikų pabėgėlių. Švedijos socialdemokratų partija ir naujo min. pirmininko Ingvar Carlsson vadovaujama vyriausybė yra pasiryžusi tęsti žuvusio Olof Palmės politinę liniją.

Baigdamas savo kalbą, H. G. Frankas pakvietė visus konferencijos dalyvius į gražų viešbutį priešpiečių, kuriuos surengė Švedijos soc. dem. partija. Pakeliui į tą priėmimą, konferencijos dalyviai aplankė Adolf Predriks kapines, kur konferencijos pirm. B. Kalniņš padėjo ant Olof Palmės kapo gėlių puokštę.

Grįžę į posėdį, konferencijos dalyviai iš klausė SUCEE vykd. komiteto bei revizijos komisijos pranešimus ir aptarė tolesnės veiklos klausimus. Turint omenyje, kad šiais metais Socialistų Internacionalo kongresas vyks Limoje, Peru sostinėje, ir kad dėl finansinių problemų ten galės dalyvauti tik keli egziliu partijų delegatai, konferencija aptarė svarbesnius ten svarstysimus klausimus.

Ligšiolinis SUCEE pirmininkas dr. Bruno Kalniņš, vadovavęs organizacijai per pastaruosius 22 metus, dėl amžiaus ir sveikatos stovio nutarė atsistatydinti. Jis pasakė atsisveikinimo kalbą, kurioje papasakojo apie savo politinę veiklą ir apie darbą pokariniame laikotarpyje šioje organizacijoje. SUCEE

sekretorius Vilem Bernardas (Čekoslovakija) visų egziliu partijų vardu padėkojo pasitraukiančiam Latvijos socialdemokratijos veteranui už jo darbus visų Rytų Europos kraštų laisvės ir pasiūlymams konferencijai išrinkti dr. Bruno Kalniņš SUCEE garbės pirmininku. Pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas.

Po ilgesnių diskusijų apie padėtį Vid. ir Rytų Europos kraštuose, konferencija priėmė rezoliuciją. Joje pasakyta, jog siekiant geresnių santykių tarp Rytų ir Vakarų, ir norint sudaryti sąlygas visoms Europos tautomis gyventi taikoje ir laisvėje, reikia:

1. Prašyti Socialistų internacionaliui priklausiančias partijas, kurių delegatai ateityje lankysis Sov. Sąjungoje ar Varšuvos pakto kraštuose, kreiptis į valdžioje esančius asmenis su šiuo prašymu:

a. išleisti iš kalėjimų, darbo stovyklų ir tremties šiuo laiku kalinamus socialistus, socialdemokratų ir kitus demokratų;

b. nustoti persekiojus politinius bei religinius disidentus;

c. pasmerkti ir susilaikyti nuo bet kokių terorizmo;

d. atitraukti sovietų karines pajėgas iš Baltijos valstybių ir iš karinių bazių kituose Europos kraštuose, ir

e. atstatyti suverenines teises punkte „d“ išvardintoms tautomis.

2. Turint omenyje avariją Černobylio atominėje jėgainėje:

a. pareikalauti, kad visų kraštų vyriausybės leistų Tarptautinės Atominės Energijos Agentūros pareigūnams apžiūrėti atominę jėgainę, ypač Ukrainoje ir Lietuvoje, ir patikrinti įrengimus saugumo atžvilgiu; pareikšti užuojautą avarijos pasekmėms paliestų kraštų gyventojams, dėl pergyvenimų ir nuostolių gyvybėms.

b. prašyti Pasaulio Sveikatos valdybą (WHO) patikrinti paliestų rajonų dekontaminaciją.

Vykdomojo komiteto rinkimai: Konferencija nutarė per ateinančias kadencijas palaipsniui atjauninti SUCEE vykdomąjį komitetą, išrenkant į vadovybę jaunesnius asmenis. Buvo išskirti kandidatai, kurių amžius neviršija 70 metų. Tuo būdu į naują vykdomąjį komitetą tapo išrinkti: pirmininku — Andor Bolcsfoldi (Vengrija), vicepirmininkais: Vilem Bernardas (Čekoslovakija), Wilma Berzins (Latvija) ir Marko Milunovic (Jugoslavija), ir sekretorius — Tadeusz Prokopovics (Lenkija).

Lietuvos Socialdemokratų partijos delegatų Stokholmo konferencijoje buvo J. Vilčinskis, atvykęs iš Londono. Delegatai Limos S.I. kongrese bus dr. J. Valaitis ir prof. K. Balkus, abu iš U.S.A.

KALENDORIUS

Gegužės 29 d.: Sisinas, Teodozija, Didonis, Erdvilė.
Gegužės 30 d.: Feliksas, Joanna A., Vyliaudas, Jazmina.

ORAS

Saulė teka 5:21, leidžiasi 8:15.
Saulėta, temperatūra diena 75 L, naktį 60 L.

Mirė aktorė E. Petrauskienė

Gegužės 23 d. 1 val. ryto staigiai Vilniuje mirė aktorė, poetė ir vertėja a.a. Elena Žalinkevičiūtė-Petrauskienė, solisto Kipro Petrausko našlė. Palaidota Vilniuje šalia savo vyro gegužės 24 d.

Velionė buvo gimusi 1900 m. rugsėjo 23 d. Padustelyje, Dusetų valsč., Zarasų apskr. Mokėsi Petrapilyje, Kaune ir čia baigė Petrovo baletu studiją. Tautos teatro valdybos studija, muzikos mokyklos studija. Nuo 1922 m. vaidino Valstybės teatre. Poezija rašė Alės Sidabraitės slapyvardžiu. Buvo pasitraukusi į Vokietiją ir padėjo rengti vaidinimus Augsburgėje. Vyro Kipro Petrausko prašoma, ji 1948 m. grįžo į ok. Lietuvą.

Velionė buvo geros širdies, užjautė vargšus, turėjo daug draugų, kurių didelė dalis jau mirė.

Maskva išleis 117 savo piliiečių

Washingtonas. — Paskutinę Helsinkio konferencijos Berne, Šveicarijoje dieną sovietų delegacija paskelbė, kad žmoniškumo sumetimais Sovietų Sąjunga leis išvažiuoti 117 asmenų. Tuo bus sujungtos 36 išskirtos šeimos. Valstybės departamentas, pranešdamas spaudai šį sovietų gestą, pavadino jį reikšmingu žingsniu. Išleidžiamų žmonių pavardės dar neskelbiamos, kol nebus pranešta jų šeimoms Vakaruose. Neabejojama, kad didelė dauguma vizas gaunančių bus sovietų

žydai, nors minimos ir kitos Sovietų Sąjungos mažumos, kaip armėnai, volkiečiai.

Šią savaitę sovietai išleidžia ir užsienį žymų savo šachmatininką Boris Gulko, kuris vizos važiuoti į Izraelį laukė 7 metus. Pernai sovietai išleido emigruoti 1,140 žydų, o užpernai jų išleido 904.

Spaudimą sovietų valdžiai pastaruoju metu darė Illinois senatorius Paul Simon, Massachusetts sen. Edward Kennedy ir San Francisco merė Diene Feinstein.

Naujas įstatymas baus spekuliantus

Maskva. — Sovietų vyriausybė paskelbė naują įstatymą, kuris skiria nemažas baudas spekuliantams, kyšininkams, valstybės turto grobstytojams. Bausmės už mažas vagystes prasideda nuo 28 rublių, tačiau kyšininkai, kurie ima didelius kyšius, gali būti sušaudomi, ypač, jei jie baudžiami antrą kartą.

Valdžios dekretas skelbia, kad vyriausybė stengsis aprūpinti vartotojus prekėmis, butais, pašarais, kad nereikėtų spekuliuoti „deficitinėmis“ prekėmis. Įstatymas numato dvejų metų darbo stovyklos bausmes tiems piliiečiams, kurie šeria galvijus, kiaules ar lesina paukščius duona ar jos produktais, nes vyriausybė subsidijomis palaiko pigias duonos kainas.

Jordano karalius Husseinas gegužės 25 d. turėjo dar vieną susitikimą su Sirijos prezidentu Assadu.

DETROITŲ ŽINIŲ

PAMINĖTOS MOTINOS

Gegužės 11 d. lietuviškoje radijo valandėlėje „Lietuvių balsas“ 8:15 val. ryto motinoms skirtą žodį tarė „Tremties trimto“ redaktorė Stefanija Kaunelienė.

Detroito Lietuvių Organizacijų centro Motinos dienos minėjimas buvo prarastas Šv. Antano parapijoje. 10:30 val. parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas už motinas atnašavo šv. Mišias. Auką nešė jaunos motinos B. Barauskienė ir E. Grigutienė. Muz. St. Slizio vadovaujamas, giedėjo parapijos choras.

Minėjimas įvyko 12:00 val. parapijos salėje. Pradėjo ir motinas bei močiutės B. Brazdžionis eilėraščių pasveikino Stefanija Kaunelienė. Įdomią paskaitą apie motinas skaitė klebonas kun. Alfonsas Babonas. Meninę dalį atliko jaunimas. Danutė Barauskaitė deklamavo eilėraštį „Brangi mamytė“, Elzbieta Grigutis, atvykusi iš Suvalkų trikampio padeklamavo eilėraštį „Mano mamytė“ ir būsimasis Wayne State universiteto studentas Linas Barauskas pianinu paskambino Beethoveno sonatina Nr. 2 ir Mozarto Musetta, Danutė ir Kristina Barauskaitės ir Elzbieta Grigutytė visoms motinoms ieteikė po raudoną gvazdiką.

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBOS POSĖDIS

Stasio Butkaus šaulių kuopos valdybos posėdis įvyko gegužės 14 d. Šv. Antano parapijos patalpose. Dalyvavo: Vincas Tamošiūnas, Stefanija Kaunelienė, Lidija Mingėlienė, Danutė Petronienė, Matas Baukys, Antanas Norus, Algis Vaitiekaitis ir Antanas Grinius. Kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas savo pranešime paminėjo ne tik atliktus kuopos darbus, bet ir tuos, kuriuose šauliai dalyvavo ir kituose renginiuose. Kuopos išdėstymas Matas Baukys pranešė kuopos finansinį stovį.

Kuopos šaulės Stefanija Kaunelienė ir Ona Pusdešienė balandžio-gegužės mėn. dalyvavo Tautybių Instituto Comerica banko salėje suruoštoje parodoje. Jų kūrinių buvo gerai įvertinti. Kuopos šaulys Algis Vaitiekaitis gegužės 3 d. turėjo įruošęs įspūdingą Lietuvos tragedijos parodą Midzenty fund, suruoštamą Tautų festivalyje Hilton viešbutyje. Algiui Vaitiekaičiui talkino: Stefanija Kaunelienė, Lidija Mingėlienė, Danutė Petronienė, Indrė Damušytė ir Vincas Tamošiūnas.

Kuopos šaulės Emilija Kutkienė, Aldona Tamulionienė, Anelė Ziedienė, Ona Pusdešienė ir Eugenija Bulotienė pasiuvo lietuviškas vėliavas, kuriomis kapų puošimo dienoje gegužės 26 d. buvo puošti šaulių kapai. Jų išmėgimu rūpinosi Matas Baukys ir Stefanija Kaunelienė. Paskirta po 100 dol.: Broniaus Kviklio leidžiamai knygai „Vilniaus krašto bažnyčios“, lietuvių teisėms ginti komitetams (vadovaujamiems Rasos Rėzgaiteienės ir Antano Mažeikos) ir Vasario 16 gimnazijai.

A. a. savanorio kūrėjo Broniaus Tatarūno žmona Stasė, paskyrė Stasio Butkaus paminklo remontui 300 dol. ir velionį Bronių jamžnio „Laisvės“ izde 200 dol. Vincas Tamošiūnas ir Edvardas Milkauškas išvyko į Los Angeles ALT s-gos seimą, kuris įvyko gegužės 24-25 d. Jam būnant seime Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininko pareigas ėjo išdėstymas Matas Baukys.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro atstovų metinis susirinkimas įvyko: birželio 1 d.

12:00 val. Šv. Antano parapijos patalpose. Stasys Garliauskas ir Antanas Grinius atstovaus Detroito žurnalistams, Vytautas Kutkus ir Antanas Vaitėnas – Detroito ramovėnams, o Vincas Tamošiūnas ir Romas Macionis – ALTS-gos Detroito skyriui.

ANTANAS GRINIUS

20-TASIS KARTĄ PAVASARI

Pirmasis „Kartą pavasarį“ pokylis įvyko 1967 m. Kiekvieną pavasarį jie vyko, kiekvieną pavasarį džiaugėmės jaunais, linksmams ir pasiryžusiems veideliais. Šiais metais Detroito ir platiųjų apylinkių gimnazijas baigiantiems lietuviams jaunuoliams rengiamas iškilmingas, sukurtas dvidešimtas „Kartą pavasarį“ pokylis. Kviečiami visi abiturientai: galėjė ir negalėjė dalyvauti lietuviškoje veikloje, kalbantieji ir neturėjė galimybių išmokyti lietuviškai. Visi lietuvių kilmės berniukai ir mergaitės mums yra brangūs ir norime su visais susipažinti, bendrai pasidžiaugti gimnazijos baigimu ir lietuvišku nuosirdumu išlydėti i tolimesnė, savarankiškesnę ateitį.

Dvidešimtajį kartą suburiant įvairiose vietovėse skirtingas mokymus baigusių jaunuosius lietuvius, tenka pasidžiaugti, kad populiaris Senior Proms praėjus, mūsų jaunieji dar turi progą ir savųjų tarpe pasidžiaugti brandos atestatu, pajusti jų asmeniškumo momento iškilmingumą ir svarbumą giedant Lietuvos himną, būti individualiai pristatytiems, suprasti lietuvių visuomenės jiems reikiama meilė ir viltis, suartėti besilinksminant ir... tai vyksta gyvenime tik vieną kartą pavasarį...

Pokylis įvyks birželio 21 d., pradžia 7 val. vak. Lietuvių Kultūros centre, 25335 West Nine Mile Road, Southfield, MI. Staluzai užsakyti pas Giną Baukienę tel. 563-0354. Abiturientus registruoja Birutė Barauskienė tel. 258-6535.

Rengėjai, „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntu tėvų komitetas, nuosirdžiai kviečia ne tik abiturientų tėvelius ir gimines, bet ir visus mylinčius savo jaunimą.

J. B. P.

PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Šiais metais Dievo Apvaizdos parapijos gegužinė įvyks birželio 1 d. tuojau po 10:30 val. r. šv. Mišių.

Be įvairių tradicinių gegužinės linksmųjų, bus gausu lietuviško maisto, skanių pyragų, įvairių gėrimų ir daug įvairių pramogų. Bus muzikos, kortavimų, žaidimų, sporto ir didelis pasirinkimas lietuviškų knygų bei meno kūrinių. Bus rodomos ir televizijos juostos iš lietuviško gyvenimo. Bus įvairių laimėjimų ir populiariųjų „Laimės šulinys“.

Kviečiame svečius nesiskubinti namo, bet pabendrauti ir pasisvečiuoti, susitikti su rečiau matomais tautiečiais, nes šią gegužinę aplanko ne tik parapijiečiai, bet ir daug svečių iš visos Detroito ir Windsor apylinkės, kurie yra labai nuosirdžiai kviečiami ir laukiami.

Gegužinės rengėjai

TRUMPAI

Leonas Kalvėnas, sulaukęs 80 metų amžiaus, mirė gegužės 13 d. Nuliūdime liko žmona Salomėja, dukra Dalia ir sūnūs Ričardas, Ronaldas ir Eduardas. Velionis priklausė ramovėnams, tautininkams, Dariaus ir Girėno klubui ir Balfui. Kurį laiką buvo lituanistinės mokyklos tėvų komitete ir aukų rinkėju Šv. Antano lietuvių parapijoje Detroito. Palaidotas gegužės 16 d. Šv. Kapo kapinėse, Southfield, Mich.

JAV viceprezidentui George Bush Detroito lankantis, su ponia Barbara Bush kalbasi JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas Jonas Urbanas

Šv. Antano šventė – atleidai bus sekmadienį, birželio 8 d. Per iškilmingas pamaldas 10:30 v. r. parapijos choras giedos pilnas liturgines Mišias, Šv. Antano himną, J. Sinius, „Sklausmų kryžkelėje“ ir kantatos finalą „Išklausyk Lietuvos“. Po pamaldų visi kviečiami į parapijos salę pietums, kur taip pat bus galima išbandyti laimę dovano paskirstyme ir pabendrauti. Visi parapijiečiai prašomi šį renginį remti aukomis ir darbu, nes dar yra planuose neatliktų darbų, kurie yra būtini parapijos patalpų remontui ir pagerinimui. Į atleidus kviečiami ir kaimyninių parapijų lietuvių.

Detroito žurnalistų skyriaus sidabrinės sukakties minėjime meninė programą atliks Detroito moterų vokalinis kvartetas, kurį sudaro: B. Janušienė, Č. Plūrienė, N. Slizienė ir A. Tamulionienė. Bus atliktas pagal Balio Gaidžiūno poeziją dainų ciklas. Diskusiją paskaitą skaitys visuomenininkas – rašytojas Baly Gaidžiūnas iš Clevelando. Numatyta data yra rugsėjo 21 d. Minėjimo sukaktis bus Šv. Antano parapijos patalpose, 1750-25 ta g-vė ir kamps West Vernor, Detroit, Mich.

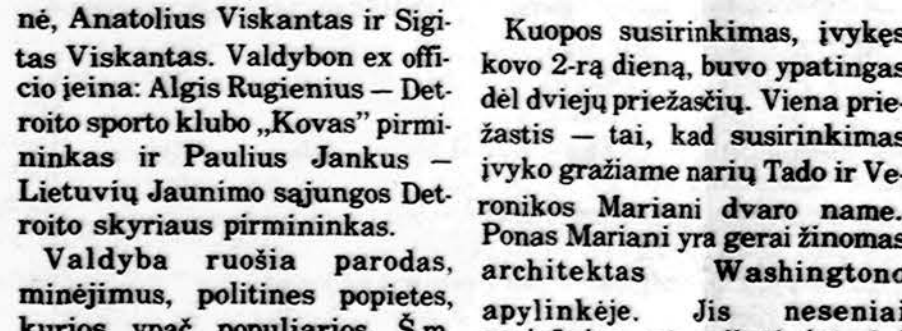
PERRINKTA LB APYLINKĖS VALDYBA

Balandžio 27 d. įvykusiame LB Detroito apylinkės metiname susirinkime perrinktoji apylinkės valdyba pareigomis pasiskirstė: Jonas Urbanas – laikinai pasilikto pirmininkauti; Nijolė Zelwinder – I-ji vicepirmininkė (kuri greitai laiku perims vadovauti valdybai); Vytautas Petrulis-Petrusevičius – II-sis vicepirmininkas; Dalia Stonienė – sekretorė ir Algimantas Brazenas – išdėstymas. Valdybos nariai įvairiems reikalams: Valentina Černiauskienė, Aušra Klimienė, Juozas Matekunas, Genė Palaikienė, Janina Udrinė, Anatolius Viskantas ir Sigita Viskantas. Valdybon ex officio jeina: Algis Ruginienis – Detroito sporto klubo „Kovas“ pirmininkas ir Paulius Jankus – Lietuvių Jaunimo sąjungos Detroito skyriaus pirmininkas. Valdyba ruošia parodas, minėjimus, politines popietes, kurios ypač populiarios. Šm. Tautos šventės minėjimui, rugsėjo 7 d., kalbėtoju jau yra pakviestas Linas Kojelis, kuris šiuo metu eina prezidento Reagan asistentu ryšiams su JAV visuomene direktoriaus pareigas. Detroito dar vis nesutariama dėl bendro Vasario 16-tos minėjimo, o Detroito Organizacijų centro – Alto skyriaus ruošiamame Vasario 16-tos minėjime nepriimamos aukos Lietuvių Bendruomenės veiklai paremti, LB apylinkės valdyba suorganizavo daugiau negu trisdešimties aukų rinkėjų būrį, kuris kasmet surenka tarp keturių – penkių tūkstančių dolerių sumą Lietuvių Bendruomenės veiklai remti. Gaila, kad nemažai detroitiečių, stambių Lietuvių Bendruomenės remėjų, išsikelia gyventi į Floridą, bet jie ten aktyviai jungiasi į LB-ės veiklą ir stipriai ją remia.

LIETUVIŠKA KULTŪRA JAV SOSTINĖJE

Kuopos susirinkimas, įvykęs kovo 2-ą dieną, buvo ypatingas dėl dviejų priežasčių. Viena priežastis – tai, kad susirinkimas įvyko gražiame narių Tado ir Veronikos Mariani dvaro name. Ponas Mariani yra gerai žinomas architektas Washingtono apylinkėje. Jis neseniai pasirūpino atnaujinti istorinį dvarą Howard County, Maryland valstijoje. Šis „Georgian colonial mansion“ pobūdis dvaras yra vietovėje, kuri 1766-tais metais buvo Anglijos karinio padovano pasiturintiniai Marylando valstijoje gyvenantieji Warfieldų šeima. Warfieldai 1838-tais metais pasistatė mažą rezidenciją šioje žemėje, o 60 metų vėliau, ji išplėtė ir dabartinį dvaro dimensijas turintį gyvenamą namą. Vienas tų Warfieldų šeimos narių buvo šio dvaro savininkas 1903-čiaisiais metais, jam būnant Marylando valstijos gubernatorium. Ponas Mariani nuosirdžiai pasiūlė Washingtono Lietuvos Vėjų 142-ai kuopai pasinaudoti Warfieldų dvaru, kuriame jie dabar gyvena. 142-os kuopos narys Jonas Waylonis tuo pasiūlymu pasinaudodamas, pristatė skaid-

LIETUVOS

Aleksandras Pakalniškis, Jr. 3948 S. Artesian Chicago, IL 60632

Apolonija Žiaušienė 4 Bartlett St. Amsterdam, NY 12010

LIETUVIŠKA KULTŪRA JAV SOSTINĖJE

Kuopos susirinkimas, įvykęs kovo 2-ą dieną, buvo ypatingas dėl dviejų priežasčių. Viena priežastis – tai, kad susirinkimas įvyko gražiame narių Tado ir Veronikos Mariani dvaro name. Ponas Mariani yra gerai žinomas architektas Washingtono apylinkėje. Jis neseniai pasirūpino atnaujinti istorinį dvarą Howard County, Maryland valstijoje. Šis „Georgian colonial mansion“ pobūdis dvaras yra vietovėje, kuri 1766-tais metais buvo Anglijos karinio padovano pasiturintiniai Marylando valstijoje gyvenantieji Warfieldų šeima. Warfieldai 1838-tais metais pasistatė mažą rezidenciją šioje žemėje, o 60 metų vėliau, ji išplėtė ir dabartinį dvaro dimensijas turintį gyvenamą namą. Vienas tų Warfieldų šeimos narių buvo šio dvaro savininkas 1903-čiaisiais metais, jam būnant Marylando valstijos gubernatorium. Ponas Mariani nuosirdžiai pasiūlė Washingtono Lietuvos Vėjų 142-ai kuopai pasinaudoti Warfieldų dvaru, kuriame jie dabar gyvena. 142-os kuopos narys Jonas Waylonis tuo pasiūlymu pasinaudodamas, pristatė skaid-

LIETUVIŠKA KULTŪRA JAV SOSTINĖJE

Kuopos susirinkimas, įvykęs kovo 2-ą dieną, buvo ypatingas dėl dviejų priežasčių. Viena priežastis – tai, kad susirinkimas įvyko gražiame narių Tado ir Veronikos Mariani dvaro name. Ponas Mariani yra gerai žinomas architektas Washingtono apylinkėje. Jis neseniai pasirūpino atnaujinti istorinį dvarą Howard County, Maryland valstijoje. Šis „Georgian colonial mansion“ pobūdis dvaras yra vietovėje, kuri 1766-tais metais buvo Anglijos karinio padovano pasiturintiniai Marylando valstijoje gyvenantieji Warfieldų šeima. Warfieldai 1838-tais metais pasistatė mažą rezidenciją šioje žemėje, o 60 metų vėliau, ji išplėtė ir dabartinį dvaro dimensijas turintį gyvenamą namą. Vienas tų Warfieldų šeimos narių buvo šio dvaro savininkas 1903-čiaisiais metais, jam būnant Marylando valstijos gubernatorium. Ponas Mariani nuosirdžiai pasiūlė Washingtono Lietuvos Vėjų 142-ai kuopai pasinaudoti Warfieldų dvaru, kuriame jie dabar gyvena. 142-os kuopos narys Jonas Waylonis tuo pasiūlymu pasinaudodamas, pristatė skaid-

BROLIAI ANUŽIAI POLITINIAI KANDIDATAI

Broliai Saulius ir Andrius Anužiai kandiduoja į Michigano valstijos atstovų rūmus. Pirmieji rinkimai vyks rugpjūčio 5 d. Jie abu aktyviai dalyvauja Michigano respublikonų veikloje. Andrius yra Michigano Respublikonų centrinio komiteto ketvirtas vicepirmininkas tautybių reikalams ir Kongreso atstovo Jack Kemp kandidatūrai į prezidentus komiteto direktorius Michigane.

MICHIGANO LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ SUSIRINKIMAS

Artėjant respublikonų tautinių grupių suvažiavimui ir tuo pat laiku įvykstančiam Amerikos Lietuvių respublikonų klubų atstovų suvažiavimui, birželio 27 d., Los Angeles, birželio 1 d. šaukiamas Michigano Lietuvių respublikonų susirinkimas. Pradžiai 2 val. p.p., Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos patalpose, 25335 West Nine Mile Rd., Southfield, MI 48034. Michigano lietuviams respublikonams vadovauja Jonas Urbanas.

UŽBAIGTI MOKSLO METAI

Gegužės 18 d. LB-ės „Žiburio“ lietuviškie mokyklai užbaigė mokslo metus. Mokyklai vadovavo Danutė Doveininė. Baigiantieji aukštesniąją mokyklą ir geresnieji mokiniai buvo apdovanoti knygomis.

DETROITO „KASOS“ LIETUVIŲ FEDERALINĖS KREDITO UNIJOS ATSIDARYMO SUSIRINKIMAS

Nuosirdžiai kviečiame dalyvauti Detroito „Kasos“ Lietuvių Federalinės kredito unijos atidarymo susirinkime, kuris įvyks 1986 m. birželio 8 d. 12 val. po šv. Mišių Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. Turėsite progos išgirsti „Kasos“ direktorių tarybos atstovus, kurie atvyks iš New Yorko. Susirinkimui pasiūlyta dalyvauti kviečiami pasilikti vaišiams. Taip pat kviečiame aplankyti mūsų patalpas, 25185 W. 9 Mile Rd., Southfield, Mich. 48033. Tel.: 350-2350. Savaitės val. 9:30-3:30 ir šešt. 9-1. (sk.)

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000) Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Second class postage paid at Chicago, Ill. Subscription Rates: \$53.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

kuriems jiems ieteikė - JAV LB Detroito apylinkės pirm. Jonas Urbanas. Aukštesniąją mokyklą baigė: Rimas Gilvydis, Andrius...

DR. WIJAY BAJAJ GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA (Augsliui nuimami ofise) 2434 W. 71 Street, Chicago Tel. 434-5849 (veiklia 24 val.)

DR. K. BALUKAS Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6448

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. - 476-2400

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. BLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. - 233-8553 SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS 3921 W. 103rd Street

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA VAIKŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd.

DR. K. A. JUCAS ODOŠ LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS Specialybė vidaus ir kraujų ligos Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas

DR. JOVITA KERELIS Dantų Gydytoja TRADE CENTER BUILDING 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills

DR. WALTER J. KRISTUK Lietuvių gydytojas 3925 West 59th Street

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave, Cicero Kasdien 1 iki 8 val. vak.

DANTŲ GYDYTOJOS DR. IRENA KYRAS PROSTOANTOIS - karinėmis, litiškai, piktočiais ir bendroji praktika.

DR. LAURA KYRAS 2659 W. 50 St. Chicago Tel. 476-2112 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street

DR. FRANCIS MAŽEKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. F.A.C.C. KARDIOLOGAS Sirdies ligos

DR. ALGIS PAULIUS ORTOPIEDINIS LIGOS - CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

DR. L. O. PETREKIS DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS

DR. ROMAS PETKUS AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA Chicago Eye Institute

DR. L. O. PETREKIS DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS

DR. ANTANAS G. RAZMA Specialybė - Vidaus ligų gydytojas

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

Edmundas Vizinis, M.D., S.C. Specialybė - Vidaus ligų gydytojas

DR. PETRAS ŽLOBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 63rd Street

SMŪGIŲ SKAUSMAI

Vilniuje leidžiamas partijos ir Lietuvos aukščiausias tarybos bei ministerių tarybos organas „Tiesa“ Nr. 89 paskelbė Maskvos visai Sovietų Sąjungai sudarytus gegužės mėnesio šūkius. Atkreiptinas dėmesys, kad „Tiesa“ oficialiai skelbia visų pirma komunistų partijos organu, o jau tik antroje ir trečioje vietose yra Lietuvos vadovaujamos aukščiausios tarybos ir Lietuvos ministerių tarybos vardas. Tas aiškiai parodo, kas yra tikrasis šeimninkas okupuotoje Lietuvoje.

Sovietinių šūkių sudaryta net 40. Čia daug melo ir veidmainiavimo juose. Viename šūkyje skelbiama: „Aukščiausias šūkis ne kime vėliava, solidarizavimiesi su teisinga Azijos, Afrikos, Lotynų Amerikos tautų kova prieš imperialistinį išnaudojimą ir priespaudą, už nepriklausomą, pažangų vystymosi kelią“. Taip kalba Maskva, kuri dabar labiausiai pasireiškia imperialistiniu gruboniškumu. Tai labai ryškų, prisiminus tuos Sovietų Sąjungos pasiūstus pulkus užgniauzti Afganistano nepriklausomybę. Afrikoje komunistai Etiopiją pavertė nauju vergijos lageriu. Pietų Amerikoje marksistų ginkluojami ir remiami sukilėliai veda kruviną broližišką kovą prieš demokratine San Salvadoro vyriausybę.

vergdama Lietuvai, Latvija, Estija ir tiek daug kitų kraštų. Šiandieną Sovietų Sąjunga yra pasilikusi vienintelė kolonijinė valstybė visame pasaulyje.

I pabaigą Maskva dar kartoją šūki: „Tegyvuoja pasaulis be ginklų ir karų“. Tai dar viena veidmainystė. Kas gi yra daugiau apsiginklavęs, kaip Sovietų Sąjunga? Ginklus parūpina broližiškiems civiliniams karams vis Sovietų Sąjunga.

Vaidzus Maskvinės prievartos įrodymas yra kolonijinės valdžios įvedimas Lietuvoje. Kada šiuo metų pradžioje buvo suauktas XIX Lietuvos komunistų partijos suvažiavimas, kaip paskelbė pati „Tiesa“ Nr. 21, suvažiavimo prezidentui sėdėjo okupantų atstovai V. Beriozov, V. Bogancev, N. Chromov, N. Dybenka, A. Guščin, V. Jemeljanov, V. Karnaušenka, N. Mitkin, Z. Pamciriova, E. Pritchodski, Z. Rimpo, J. Rusenka, V. Samoilenka, G. Zevako, o suvažiavimo mandatų komisijoje buvo A. Bartaševič, V. Beriozov, N. Boiko, V. Chochlov, V. Kazakov, S. Rybakov, T. Semionova.

Skaitant Maskvos šūkius apie laisvę, graudu darosi prisimenant iš ten plūstantią prievartą. Mes daug žinome apie tai, kas darosi Lietuvoje. Panašios žinios pasiekia mus ir iš kaimynų. Ukrainoje paslaptingomis aplinkybėmis taksio ir sunkvežimio susidūrimo žuvo Olena Antoniv Krasivka, 48 m., žmona Zinovij Krasivskij, kuris yra ukrainietis. Tokiu delegatu buvo paskirtas kun. J. Narjauskas 1919 rugsėjo 17 d. Kun. J. Narjauskui talkino kaip sekretoriui Petras Mačiulis.

1920 sausio pabaigoje Lietuvai aplankė kaip apaštališkas vizitatorius arkiv. A. Ratti. Jis siekė arčiau susipažinti su bažnytine padėtimi Lietuvoje. Tuo metu patėdintis buvo gana keblis dėl įtemptų santykių su Lenkija.

1921 metais arkiv. A. Ratti buvo atšauktas ir paskirtas Milano arkivyskupu. Apaštališkų vizitatorių Lietuvai buvo paskirtas arkiv. A. Zecchini. Jis buvo vienuolis jezuitas, kilme italas, bet mokėjęs ir gyvenęs kurį laiką Krokovoje. Čia suprantama, kodėl jis neslepia maišto buvo palankus lenkams. O tai darė jį vargijai priimtinau lietuviams. Nepasitenkinimas prieš jį pasiekė aukščiausia laipsni, kai buvo pasirašytas tarp Lenkijos ir Šv. Sosto konkordatas 1925 vasario 10 d., kuriuo Vilniaus

Maskvos Helsinkio grupės narė Tatjana Osipova iš moterų kalėjimų, psichiatrinę ligoninių lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, afganistaniečių ir daugelį kitų. Maskva savo kalinamiesiems įvedė naujus priespaudos būdus: atlikusiems teismo užkrautą bausmę, kalėjimų vadovybė administracinio būdu gali pratęsti bausmes ir ta „privilegija“ tikrai pasinaudoja.

Tarp šūkių skaitome: „Europos tautos! Kovokite už taikų valstybių bendravimą, kaimynystės santykius, už įtepmo mažinimą ir patikimą saugumą žemyne“. Tokie šūkių reiškia, kad pati Maskva ne vien šiuos šūkius, bet net savo tarptautinius išpareigojimus gerų santykių srityje laužo. Juk Maskva taikos sutartimi, nepuolimo paktu buvo išpareigojusi laikytis gerų kaimyninių santykių su Lietuva, o tačiau, susibičiuliavo su gruboniškų nacių vadu Hitleriu, jį pamynė visus gerų kaimyninių santykių išpareigojimus, pa-

Mano šūkis — Lietuvos laikrodį pasukti 100 metų pirmyn — neišsipildė, laikrodis buvo sugadintas. Tačiau dabar mes parvežėme einantį laikrodį, — atitinkamai paruoškime viską observuojantį protą.

K. Pakštis

Kai Ignacas Lojola rengėsi mirti, mokiniai jį paklausė: „O ką jūs, tėve, mums pranašaujate?“ Jėzuitų ordino įsteigėjas atsakė: „Jums pranašauju persekiojimus“. Mene panašiai — dažnai laimima persekiojimuose.

J. de Saint-Amand

LIETUVA IR ŠV. SOSTAS

PREL. L. TULABA.

Pirmam pasauliniam karui baigiantis popiežius Benediktas XV paskelbė Lietuvai dieną. Tai buvo svarbus įvykis politiniu ir reikšmingas finansisku atžvilgiu, nes buvo surinkta didelė suma pinigų. Visa tai padėjo siekti ir atgauti nepriklausomybę. Karui pasibaigus, 1918 metais tas pats Kristus vietininkas pasirūpino paskirti prel. Achille Ratti apaštališkuoju vizitatoriumi Lenkijoje ir Lietuvoje. Tuo Šv. Sostas automatiškai pripažino Lietuvą de facto.

Lietuvos vyriausybė, o taipgi ir vyskupai siekė, kad galimai greičiau Vatikanas pripažintų Lietuvą de jure ir drauge pasirūpintų sudaryti Lietuvos bažnytinę provinciją.

1918 metais Lietuvos delegacija (A. Stulginskis ir prel. Olsauskas) lankėsi Muenchene pas nuncijų arkiv. E. Pacelli. Per jį prašė Vatikana paskirti Vilniui lietuvių vyskupą ir Lietuvą pripažinti de jure. Pabrėžtina, kad arkiv. E. Pacelli dėka Bavarijos vyriausybė, vadovaujama Elzbergerio, suteikė Lietuvai finansinę ir politinę paramą.

1919 gegužės mėnesį Vatikane lankėsi lietuvių delegacija (grafas Alfredas Tiškevičius ir kun. dr. A. Viskanta). Jie taip pat prašė pripažinti Lietuvą de jure. Po jų lankėsi kun. J. Staugaitis ir kun. A. Grigaitis su prašymu pripažinti Lietuvą de jure ir sudaryti atskirą bažnytinę provinciją Lietuvoje. Vatikano Valstybės sekretorius kard. Gasparri pažadėjo pripažinti Lietuvą de jure, kada tokį pripažinimą suteiks didžioji Europos valstybės. Tuo tarpu Lietuvos reikalams gali atstovauti delegata, kaip vyskupų įgaliotinis. Tokiu delegatu buvo paskirtas kun. J. Narjauskas 1919 rugsėjo 17 d. Kun. J. Narjauskui talkino kaip sekretoriui Petras Mačiulis.

1920 sausio pabaigoje Lietuvai aplankė kaip apaštališkas vizitatorius arkiv. A. Ratti. Jis siekė arčiau susipažinti su bažnytine padėtimi Lietuvoje. Tuo metu patėdintis buvo gana keblis dėl įtemptų santykių su Lenkija.

1921 metais arkiv. A. Ratti buvo atšauktas ir paskirtas Milano arkivyskupu. Apaštališkų vizitatorių Lietuvai buvo paskirtas arkiv. A. Zecchini. Jis buvo vienuolis jezuitas, kilme italas, bet mokėjęs ir gyvenęs kurį laiką Krokovoje. Čia suprantama, kodėl jis neslepia maišto buvo palankus lenkams. O tai darė jį vargijai priimtinau lietuviams. Nepasitenkinimas prieš jį pasiekė aukščiausia laipsni, kai buvo pasirašytas tarp Lenkijos ir Šv. Sosto konkordatas 1925 vasario 10 d., kuriuo Vilniaus

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

40 — Man reikia tokių, kurie nei per platus, nei per siauri, — paaiškino prie pardavėjos prisitaikiusi mamunė, tempdama už rankos pauglę mergaitę, kuri niekaip nebeatlaikė spūsties ir vis pasijusdavo nustamta toli į užpakalį.

— Turbūt nori tai savo panaitei? — mandagiai pasiteiravo padavėja ir ėmė knistis po mežginėlių dežę.

— Taip, tamstele, Mikalinai, — atsakė mamunė, o panaitei subarė: — Ko traukies, kaip vėžys į užpakalį, rinkis pati, juk tu užsimanei, tai žinai, ko nori.

Pagaliau mežginėliai buvo surasti, kaip tik tinkami Mikalinai. Taip nusprendė mama, nes mergaitė nė kiek neparodė susizavėjimo pirkinii, stovėjo abejinga ir tik linktelėjo galva.

Užsimokėjo keturias markes, ir dvi moteriškos, patenkintos atlikusios reikalą, užleido vietą kitoms nekantraujančioms pirkejom.

— Kokia motina, tokia ir dukte! — palydėjo nueinančias pastabios kumutės žodžiai.

Niekas jį tai nekėpė dėmesio, kiekviena norėjo greičiau susirasti, ko reikėjo, ir sprukti savo keliais.

Prie valgomųjų produktų stalo vyko gyva prekyba. Visi staiga pajuto alkį, o jį namus nė vienas dar nenorėjo skubintis. Diena buvo puiki, ir žmonių tokia galybė — smagu buvo ir jauniems ir seniems paslankioti, susitikti pažįstamus, su jais pasikalbėti, pasižmonėti.

Ant vienų darbinų ratų sėdėjo vyras ir žmona ir

apaštališkasis vizitatorius atvyko į Lietuvą 1925 metų pabaigoje. Arkivyskupo J. Matulaičio laukė Lietuvoje sunkus darbas. Visų pirma reikėjo nuteikti Lietuvos visuomenę, įkaitintą dėl santykių su Lenkija, galimai palankia Šv. Sostui. Toliau buvo būtina nedelsiant paruošti planą įsteigti Lietuvos bažnytinę provinciją. Pagaliau reikėjo imtis paruošiamų darbų sudaryti konkordata. Palyginamai per trumpą laiką arkiv. J. Matulaitis paruošė projektą įsteigimos Lietuvos bažnytinės provincijos. 1926 kovo mėnesį grįžo į Romą ir čia su Vatikano pareigūnais paruošė galutinį patvarkymą, kaip turėjo atrodyti Lietuvos bažnytinė provincija. Taip 1926 metų balandžio 4 d. apaštališka konstitucija „Litanorum Gente“ popiežius Pijus XI įsteigė Lietuvos bažnytinę provinciją. Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimas buvo svarbus ne tik religiniu, bet ir tautiniu atžvilgiu. Jis laidavo Lietuvai savarankumą nuo svetimų įtakų religiniu pretekstu. Nei Lenkija, nei Vokietija negalėjo toliau pretenduoti reikšti savo balsą dėl to, kas dešioji Klaipėdos krašte ar tose srityse, kurios anksčiau priklausė Seinų ir Vilniaus vyskupijoms. Ir vis dėl to kai kurios politinės partijos nesiliovė puolusios Vatikana.

Lietuvos vyriausybė, vadovaujama krikščionių demokratu, 1926 birželio mėn. bandė atnaujinti oficialius diplomatinius santykius su Šv. Sostu. Buvo pasiūlyta Lietuvos ministeriu prie Vatikano paskirti P. Klimą, o Vatikanas buvo numatęs skirti internuncijum Lietuvos arkiv. L. Schioppa. Deja, perėmė valdžią kairieji, nesiteikė atnaujinti santykių su Vatikano. Bet po įvykusio 1926 gruodžio 17 perversmo nauja vyriausybė sunormavo santykius su Šv. Sostu. Internuncijum Lietuvoje buvo paskirtas jau minėtas arkiv. L. Schioppa, o Lietuvos ministeriu prie Vatikano buvo pristatytas dr. J. Saulys. Tai įvyko 1927 metų pirmoje pusėje.

Arkiv. J. Matulaičio misija su bažnytinės provincijos įsteigimu dar nebuvo pasibaigusi. Grįžęs į Lietuvą 1926 balandžio 22 d., arkiv. J. Matulaitis ėmėsi įvykdyti, kas apaštališkoje konstitucijoje buvo nurodyta, kaip turi būti sutvarkyta Lietuvos bažnytinė provincija. Bet tuo pačiu metu jis ėmėsi sunkus uždavinio paruošti dirva konkordatui su Šv. Sostu sudaryti. Po perversmo arkiv. J. Matulaitis tuojau suėjo į kontaktą su naujuoju prezidentu A. Smetona. 1926 gruodžio 28 d.

pasidėję didelę rinkę dešros ir pyrago, buvo pradėję krimsnoti.

— Tokią dešrą gali ir neišalkę kumšti, — kalbėjo vyras, lenktinij peiliu atspaudamas dešrą. — Žiūrėk, kokie gražūs, raudoni raumenukai, pamariginti riebumais.

— Kažin kodėl namie daryta dešra neišeina tokia graži? — atsiliepė žmona. Saujose ji turėjo apgniauziusi dešragalį ir po kiekvieno atsikandimo tyrinėjo likūtį, lyg norėdama išgauti dešros gamintojo paslaptį.

— Mieste mėsininkai žino kaip padaryti ir ko pridėti. O kad gražiai atrodyt, geriau perka.

— Man tai patinka ir naminė, tegu ir ne tokia akį patraukianti, — atsakė žmona.

Ji nustojo rūpinusi dešra, nes galvojo apie ką kitą ir tuoj pradėjo:

— Gražių skarelėlių mačiau, bet neišpuls šį kartą nusipirkti. Noriu medaus puodynaitę paimti.

— Medaus? — nustebo vyras. — Dar ko išsigalvosi, dešros priėjusi!

— Taigi — medaus! Niekio gardesnio namie ir neturim, o susirgus ar žmogui užėjus, nėra ką paduoti.

— Susirgus tai tau nereikės medaus. Kai aną žiemą sirgau plaučių uždegimu, atsimeni, negalėjau nieko nuryti. Apetitas visai buvo prapuolęs.

— Plaučių uždegimą medum nepagydysi, bet jei vaikai suserga kaklais — medus geriausias vaistas. O mūsų Petruikas kas žiemą kakli suserga. Kad tik kiek nušala — žiūrėk, ant rytojaus jau ir sprensi.

— Niekio nebus, medui pinigų nėra! — užprotestavo vyras. — Juk pavasarį dar vieną arklį reikės pirkti. Žemės be arklio neišarsi, o be medaus, aciu Dievui, išgyvenom iki šiol, gyvensim ir toliau.

— Tu arklį pirk, padavęs vėšį ar aviną. O aš už žais pasidariau pinigų, tai nusipirksiu medaus. Tau vaikai nerūpi, o aš juos turiu žiūrėti, kada sveiki ir kada serga. Skarelės šiandien nepirksiu, bet

turėjo ilgą pasikalbėjimą prezidentūroje. Prezidentas A. Smetona pareiškė savo norą, kad konkordato projektą paruoštų pats arkiv. J. Matulaitis. Jis siūlė, kad kaip pavyzdį galėtų imti Bavarijos konkordata. Intensyvūs pasitarimai konkordato reikalui vyko 1927 sausio mėnesį. Deja, sausio 27 d. arkiv. J. Matulaitis nelauktai mirė. Konkordatas buvo suredaguotas ir pasirašytas 1927 m. rugsėjo 27 d.

Santykiai tarp Vatikano ir Lietuvos pradžioje nesudarė kokių nors sunkumų. Po arkiv. L. Schioppo internuncijum Lietuvai buvo paskirtas 1928 gegužės 27 d. arkiv. R. Bartoloni. Kiek vėliau jis buvo pakeltas į nuncijų. Vatikane Lietuvai atstovavo iki 1931 metų dr. Šaulys. Deja, ilgai neteko laukti, kai pradėjo reikštis nesutarimai dėl konkordato vykdymo. Tautininkų vadovaujama Lietuvos vyriausybė pradėjo varžyti katalikų visuomeninę ir auklėjamą veiklą, kas konkordatu buvo laiduojama. Prie to prisidėjo dar ir asmeniški motyvai, kurie lietė Užsienio reikalų ministerį Zaunių bei jo šeimą. Nuncijaus G. Bartoloni padėtis pasidarė gana sunki santykiuose su vyriausybė. Vatikanas bandė asmeniškai Pijaus XI žestu valstybės prezidentui, įteikiant brangią dovaną, pašalinti įtepmą ir rasti modus vivendi. Deja, prezidentas popiežius Jonas XXIII pagalbą diplomatinę praktiką pareikalavo, kad visi prie Vatikano akredituoti diplomatai įteiktų naujus kredencialus. Šis reikalavimas buvo pastatytas, kiek žinome, kadangi Vatikanas, spaudžiamas Lenkijos vyskupų, norėjo nusikratyti ambasadorium Pappe, kuris neatstovavo tuometinei Varšuvos vyriausybei. Tas pats principas buvo pritaikytas, norint nenorint, ir Lietuvos atstovui. Neturint galimybės pristatyti savos vyriausybės kredencialų, buvo pavojus, kad laisvės Lietuvos atstovybė prie Vatikano negalės toliau veikti. Tada lietuviai iš laisvojo pasaulio pradėjo siūsti Šv. Sostui prašymus ir protestus.

Tai paveikė popiežių ir jis man audiencijos metu 1929 vasario 2 d. liepė: „Nueik pas poną S. Girdvainį ir pasakyk, kad Šv. Sostas neišdavė ir neišduos Lietuvos!“ Ir iš tikrųjų buvo suarasta forma, kad ministeris S. Girdvainis pasilikto ir toliau atstovauti prie Vatikano nepriklausomai Lietuvai „Gerente d'Affari“ — reikalų vedėjo titulu. Ministeris S. Girdvainis pasilikto Lietuvos atstovu prie Vatikano iki savo mirties 1970 metais.

Komunistinė okupuotos Lietuvos valdžia 1940 birželio 26 d. nutraukė diplomatinius santykius kaip nors vėl susinormuos.

Nuncijaus ištrėmimas ir dar labiau popiežiaus dovanos nepriėmimas lieka nelaimingu ir apgailėtinu įvykiu Lietuvos santykiuose su Šv. Sostu. Vatikanas jį tai reagoavo, kaip ir buvo galima laukti. Popiežius gražino jam anksčiau įteiktą Lietuvos prezidento dovaną ir audiencijos metu ministeriui Šauliui tėviškai priminė: „Pone ministeri, ar nemanote, kad mažas Vatikanas kartais gali būti labai naudingas mažai Lietuvai?“

Arkiv. G. Bartoloni pasilikto kurį laiką Romoje ir dar iki 1933 metų oficialiai turėjo nuncijaus Lietuvoje titulą, laukiant gal santykius kaip nors vėl susinormuos.

medaus tai bus, — pasakė žmona, pasirengusi nueiti.

— Kas tau ilindo jį tą tuščią makaulę! Užsimanė, ko nė kialeu neda! Sakiau, kad nepirksi ir tiek! — užriko taip garsiai, kad už penkių vežimų žmonės, pasirengę išvažiuoti, sužiuro jį tą pusę.

Moteriškė išsiėmė iš kišenės mazgelį, atrišo, pavartė — tai jos pinigai už žais. Pasirengusi nueiti, dar pasakė:

— Nupirk vaikams po riestainį, o aš einu prie medaus.

— Gumą gausi ne riestainį! Tu eini prie medaus, o aš einu pas Maušą! — užrėkė vyras.

— O ko pas Maušą? — nustebo moteris.

— Ne tavo reikalas! Tavęs nepasiklausiu, kada ir ko eiti!

Apsisuko ir nuėjo.

— Petrai, palauk! Neik, Petreli! — šaukė žmona.

— Kad jau pragarą keli — nepirksiu. Einu, nuperku vaikams po riestainį, ir važiuoju namo. — Jos balse girdėjosi graudingas prašymas, o nė užsispyrimas.

Bet Petras nebeakulė. Ėjo tiesiai į Maušo krautuve. Ant laiptų susitiko išeinančius pažįstamus, pasisveikino nuvozdamas kepurę ir pranyko už durų.

— Vėl žydas parka girdo žmones, — pyko viena pasilikusi moteriškė.

Atsiskaitė dvi markes ir nuėjo prie stalų pažiūrėti, ką vaikams galėtų nupirkti.

Elzė išėjo iš bažnyčios kuone paskutinė. Buvo išitraukusi į giedojimą ir nenorėjo nustoti, kol giesmės dar girdėjosi. Turgavietėje vežimai jau buvo išretėję, pasidairiusi pamatė, ko nesitikėjo: tėvą su Vincuku ant vežimo besėdinčius. Ir bėroji kumelaitė dar neįkinkyta ramiausiai ėdė dobilus.

— Maniau, kad jį namus jau būsit išvažiavę, — pakalbino priėjusi. — Dabar matau, kad ir aš dar gausiu parvažiuoti.

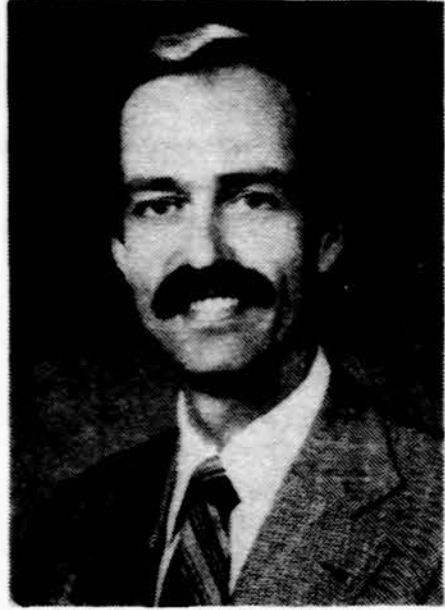
(Bus daugiau)

ALGIMANTO BUBLIO KELIAS Į AIA KOLEGIJOS GARBĘ

ALFONSAS NAKAS

Detroito vidurmiestų veikiančios architektūros firmos Rossetti Associates 1986 metų balandžio biuletenu spaudai visi keturi puslapiai paskirti vieno iš savo viceprezidentų, architekto Algimanto Bublį laimėjimams apskelbti.

Po antrašte „The AIA Advances Algimantas V. Bublį to College of Fellows in 1986“, skaitome:

Archit. Algimantas Bublys

„The American Institute of Architects has advanced Algimantas V. Bublį, Vice President of Design of Rossetti Associates, Detroit, Michigan, to the Institute's prestigious College of Fellows for his notable contributions to the profession in the area of design.“

Skaitytojas man atleis, kad pavadinimo ir pirmojo pranešimo sakinio į lietuvių kalbą neverčiau. O neverčiau todėl, kad „College of Fellows“ išvertus į „Narių Kolegiją“ (arba „drau-

Lietuva ir Šv. Sostas

(Atkelta iš 3 psl.)

kis su Vatikanu ir nuncijui įsakė apliešti kraštą. Nuncijus arkiv. L. Centoz per trumpą laiką padarė visa, kas buvo reikalinga ir galima padaryti dramatiškus įvykius akivaizdžiai. Paskyrė tris jaunas vyskupas: V. Borisevičių Telsių vyskupo pagalbininku, V. Brizgį - Kauno, V. Padolskį - Vilkaviškio, o vysk. M. Reinį iš Vilkaviškio perkėlė į Vilnių, suteikiant jam arkivyskupo titulą ir apaštališko administratoriaus teises, jei ordinaras būtų sutrukdymas. Žodžiu, arkiv. L. Centoz išvyko iš Lietuvos bolsjeviškos valdžios įsakymu, užtikrinęs Bažnyčiai stiprią vadovybę.

St. Girdvainių mirus, Lietuvos atstovybei prie Šv. Sosto vadovauja St. Lozoraitis, jr., sekretoriaus-patarėjo titulu. Šiuo titulu jis Vatikanu buvo pripažintas ir veikia nuo 1970 metų iki mūsų dienu.

Nežiūrint visų nesuipratimų, mažas Vatikanas buvo ir yra labai naudingas Lietuvai. Jei mūsų pageidavimai ne visada buvo patenkinti, tai reikia visų pirma prisiminti, kad iš mūsų pusės buvo padaryta klaidų ir apsilaidimų. Visos atstovybės prie Šv. Sosto turi paprastai dvasiškų akredituotų patarėjų. Jiems yra lengviau turėti oficialių ir asmeninių ryšių su Vatikanu įstaigomis ir aukštais pareigūnais. Turėti vien oficialius diplomatinis susitikimus neužtenka, kad Šv. Sostas būtų reikiamai informuotas apie vieno ar kito krašto religinius ir politinius reikalus. Iš kitos pusės neužmirština taip pat, kad Vatikanas turi rūpintis visos visuotinės Bažnyčios reikalais, derinti kylančius kvičius viduje ir išorėje atskirų valstybių.

Turime būti dėkingi Šv. Sostui už daug ką. O reikalaujame daugiau, stenkimės būti korektiški ir verti to, ko prašome.

gu“, „bičiulių“, „kolegų“, kaip žodiniai aiškina, sąvoka prarastų akademinę reikšmę. Lietuviškai betenka paaiškinti, kad Amerikos Architektų Instituto (AIA) išpuoseletą rinkinių narių grupę College of Fellows yra profesinė šventovė, tik retam architektui tepasiekiamas.

Kas ir kaip į architektų College of Fellows turi vilties patekti? Visu pirma ji ar jis turi būti profesionali gerai pasirodęs ir pasižymėjęs architektūriniais darbais. Įtakingo savo skyriaus nario pasiūlytas, įtraukiamas į kandidatų sąrašą. Tuomet turi paruošti detalų savo projektų aprašymą ir įrodyti jų autentiškumą, o taip pat suteikti daugelį biografinių detalių. Visa tai, su septynių profesinių kolegų rekomendacijom, iš vietinio AIA skyriaus pasiunčiama į Washingtoną. Ten veikia kasmet naujai sudaroma šešių architektų iš įvairių JAV vietovių Jury of Fellows komisija, iš kelių šimtų kandidatų atrenkanti vertingiausius. Kandidatas, jei į College of Fellows nepatenka iš pirmo karto, automatiškai sąrašuose lieka dar dvejus metus. Per trejus metus neišrinktas, iš sąrašo išbraukiamas be teisės vėl kada kandidatuoti.

Pereitais (1985) metais iš AIA Detroito skyriaus buvo šeski kandidatai, bet nė vienas neišrinktas. Siemet iš penkių kandidatų į College of Fellows pateko du; labai daug pasiekęs vyresnis architektas 90 metų amžiaus Joseph Leinweber ir mūsų tautietis 44 metų Algimantas Bublįs. Vietinio įžymaus architekto Kenneth Neumann'o pasiūlytas, Algimantas išrinktas iš pirmo karto, kas, sakoma, retai atsitinka. Abu naujieji C of F nariai Detroito kolegų buvo pagerbti gegužės 15 jiems suruoštame baluje. Oficialus visu išrinktųjų į College of Fellows pakelimas ir medaliu apdovanojimas įvyks šių 1986 metų birželio 8 San Antonio, Texas mieste, AIA metinės konvencijos metu. A. Bublįs yra vienas iš 84 siemetinių College of Fellows narių.

Algimantas Vladas Bublįs gimė 1941 m. birželio 2 d. Tauragėje. 1944 metais atsidūrė Vokietijoje, o 1949 m. su tėvais ir broliu atplaukė į Ameriką ir apsigyveno Detroito. Architektūros bakalauro 1965 baigęs University of Detroit, dvejus metus tarnavo JAV kariuomenės inžinerijos daliniuose leitenanto laipsny, o kitus ketverius - JAV armijos rezerve kapitono laipsny. Tarp 1971-80 m. dirbo keliose architektūros firmose. Suprojektavo visą eilę pastatų. Nuo 1980 m. pradėjo dirbti minėtoje Rossetti Associates firmoje, kurioje netrukus tapo projektavimo dalies viceprezidentu. Už savo darbus yra gaves 16 vietinių, valstijos ir valstybinio pobūdžio premijų. Dalyvauja savo profesinėje spaudoje, skaito paskaitas, Amerikos ir lietuvių moksliniuose suvažiavimuose. Yra registruotas Michigano valstijos architektas, AIA bei Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sągос narys. Kai sąlygos leido, labai daug keliaudavo po pasaulį, o grįžęs žodžiu bei skaidrėmis išpūdziais pasidalindavo su lietuvių visuomene. Vedęs veiklią lietuvišką jaunimo globėją, mokytoją Birutę Baltrušaitytę, su ja augina dukreles Mildą ir Liną. Savo lietuviškos kilmės neslepia, bet kur tik įmanoma ją pabrėžia, ja didžiuojasi. Todėl Algimanto Bublįo laimėjimas - visų mūsų laimėjimas.

Vakaronėje Jaunimo centro kavinėje, kurioje buvo kalbama apie opera Dux Magnus. Libreto autorius Kazys Bradūnas, sol. Stasys Baras ir komp. Darius Lapinskas.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Juno Beach, Fla.

BALFO SKYRIAUS VEIKIMAS

Naujoji Juno Beach 141-jo Balfio skyriaus valdyba, susidedanti iš Linos Žitkienės - pirmininkės, Jono Mildazio - vicepirmininko, Gražinos Stankūnienės - sekretorės, Algio Augūno - išdinko ir Albinos Pilipavičienės - narės, džiaugiasi labai gerai pavykusiu metiniu pikniku. Piknikas davė gražaus pelno, kuris buvo persiustas į Balfio centrą Chicagoje.

Ta proga Juno Beach Balfio valdyba reikią nuosirdžią padėką visiems atsilankiusiems, kurie savo gera nuotaika bei dosnumu prisidėjo prie pikniko pasisekimo ir tuo pačiu parėmė Balfio šalpos darbą. Dėkoja pionioms, pagaminsoms skanų maistą ir padėjusioms prie bufeto. Dėkoja visiems dosniai aukojusiems fantus ir pionioms, kurios taip kruopščiai juos sužymėjo. Dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie gerimų dalinimo bei prie laimėjimų fantų išdalimo. Ypač, gal valdyba dėkoja Gražinai ir Jonui Stankūnams, „Pines“ restorano Indianoje savininkams, paaukojusiems barui gerimus.

LIETUVOS DUKTERŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvos Dukterų Juno Beach skyriaus susirinkimas įvyko balandžio 22 d. vašinguose Alicijos ir dr. Henriko Solių namuose. Narės išklause idomia ir aktualia dr. Solio paskaita apie AIDS. Po paskaitos dr. Solys atskanė į narių pateiktus medicininius klausimus.

Valdyba nuosirdžiai dėkoja Alicijai ir dr. Henriku Soliams.

architekta, AIA bei Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sągос narys. Kai sąlygos leido, labai daug keliaudavo po pasaulį, o grįžęs žodžiu bei skaidrėmis išpūdziais pasidalindavo su lietuvių visuomene. Vedęs veiklią lietuvišką jaunimo globėją, mokytoją Birutę Baltrušaitytę, su ja augina dukreles Mildą ir Liną. Savo lietuviškos kilmės neslepia, bet kur tik įmanoma ją pabrėžia, ja didžiuojasi. Todėl Algimanto Bublįo laimėjimas - visų mūsų laimėjimas.

MIŠIOS UŽ GYVAS IR MIRUSIAS MOTINAS

Gegužės 3 d. St. Paul of the Cross bažnyčioje Juno Beach buvo atlaikytos Lietuvos Dukterų užprašytos Mišios už gyvas ir mirusias motinas. Prieš Mišias visos ponios buvo apdovanotos spalvingom gelių puokštelėm.

Mišias laikė kun. V. Pikturna ir svečias buvo liuteronų kunigas J. Juozupaitis. Skaitymus atliko Albina Pilipavičienė. Motinos dieni pritaikytą, turiną ir puikia lietuvių kalba pamokslą pasakė svečias liuteronų kunigas J. Juozupaitis. Mišių metu giedodavo lietuviškų Mišių metu. Paskutinį kartą „Dainos“ choras giedodavo per Lietuvos Dukterų užprašytas Mišias Motinos dienos proga.

Susirinkusieji palinkėjo Irenai Manomaitienei bei kitiems išvykstantiems choristams gražios vasaros ir daug energijos ateinačiam 1986-87 metų sezonui.

- D. A.

1985-86 sezono metu „Dainos“ choras koncertavo Miami šaulių minėjime, Juno Beach Bendruomenės 10-ties metų minėjime, Lietuvos Nepriklausomybės minėjime. Choras taipgi giedodavo lietuviškų Mišių metu. Paskutinį kartą „Dainos“ choras giedodavo per Lietuvos Dukterų užprašytas Mišias Motinos dienos proga.

Susirinkusieji palinkėjo Irenai Manomaitienei bei kitiems išvykstantiems choristams gražios vasaros ir daug energijos ateinačiam 1986-87 metų sezonui.

Laiškas

DĖL PATIKSLINIMO

Dėl mano aprašymų apie Šv. Kazimierio lituanistinę mokyklą „Draugo“ kovo 22 d. numerį atsiliepė A. Juodvalkis, nes jam buvo neaišku, kokią JAV LB Švietimo Tarybos paramą įteikė mokyklos direktoriui J. Pupui ir mokyt. O Razutienei LB Vakarų apygardos pirm. A. Nelsienė. Todėl jis kreipėsi į Lietuvos Fondo raštinę, kur patyręs, kad Lietuvos Fondas išrašė Šv. Kazimierio šeštą mokyklos vardu 1000 dol. čekį ir to paties vardo lituanistinę klasei 200 dol. Gaile, kad A. Juodvalkis, prieš kreipdamasis į Lietuvos Fondo raštinę, nepaskaitė (o gal paskaitęs, užmiršo) „Draugo“ sausio 24 d. numerio tilpusio pranešimo, kuriame buvo trumpai ir aiškiai parašyta:

„Dr. Jonas Račkauskas, JAV LB Švietimo Tarybos pirmininkas, per JAV LB krašto valdybos išdą išsiuntinėjo JAV LB apylinkių pirmininkams Lietuvių Fondo finansinės paramos čekius lituanistinėms mokykloms. Jie bus įteikti Vasario 16-sios minėjimuose.“

Ilg. Medziukas

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJINIS MEDALIS

Lietuvos Krikščionybės 600 m. jubiliejus išvokareše kviečiame įsigyti puikų SUKAKTUVINĮ MEDALĮ, kuris vaizduoja Lietuvos Krikščionybės tris etapus su gražiomis detalėmis...

- Pirmoji pusė vaizduoja Lietuvos valdovus MINDAUGĄ, JOGAILĄ, VYTAUTĄ, skydo fone pabrėžiant valdovų pasiryžimą įvesti krikščionybę Lietuvoje.
- Antrąją pusę dominuoja centrinis kryžius. Už jo Vilniaus katedra ir varpinė simbolizuoja tikėjimo įsitvirtinimą Lietuvoje.
- Medalis suprojektuotas ir nukaltas giliame reliefje žymaus skulptoriaus VYTAUTO KAŠUBOS.

- KALDINIMAS: 3 colių skersmens, bronzinis antikino pobūdžio, taip pat pasidabruotas ir paukuotas. (Bus apie 5 m. liepos mėn.)
- 1½ colių skersmens, gryno sidabro (.999) ir bronzos. (Bus apie 5 m. rugsėjo mėn.)

YPATINGOS LENGVATOS tiems, kurie užsisako ir užsimoka už medalius prieš medalių pasirodymą rinkoje.

KAINOS: 3 colių medalis (iki 5 m. liepos 1 d.)	(po liepos 1 d.)	
Antikinis bronzos	\$25.00	\$30.00
Paukuotas	\$30.00	\$35.00
Pasidabruotas	\$35.00	\$40.00
1½ colių medalis (iki 5 m. rugsėjo 1 d.)	(po rugsėjo 1 d.)	
Gryno (.999) sidabro	\$45.00	\$50.00
Bronzos	\$15.00	\$15.00

UŽSAKYMUS SIŪJSTI: Mrs. Loretta I. Stukas

234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060

Pridedate pašto išlaidom: \$2.00 prie kiekvieno 3 col. medalio \$1.00 prie kiekvieno 1½ col. medalio

Čekiai išrašomi: LITHUANIAN CHRISTIANITY JUBILEE, INC. IŠ ANKSTO DĖKOJAME

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

9.6% nuosimčiai ir žemi įmokėjimams tiems, kurie pirmą kartą perka namą. Pasinaudokite proga ir pirkite dabar. Skubiai!

NAMAI PARDAVIMUI

No. 541 - 2 butų namas „Ultra Deluxe“ 65 ir Homan. 6 kamb., 3 didžiuliai miegamieji kiekvienam bute, dvigubas sklypas puikiam nuosimčiui, atskiros krosnyvės ir centriniai šaldymai, moderni virtuvė, 1½ prausyklos kiekvienam bute, 2 maš. mūr. garaž. - įvažiuojamas iš gatvės. Nauja krosnis, stogas ir elektra. Jaučiamas savininko pasididžiavimas šiuo namu. Skambinkite dabar.

No. 568 - Pelningas 7 butų mūr. namas, gražiai atrodantis. 7 butai, 6 butai su dviem miegamaisiais, 50 p. sklypas, 4 maš. mūr. garažas, „alum. sided staircase“, 100 „amps“ elektros, apynaujis „boiler“. Geram stovyje, mažos išlaidos. Pelningas pirkiny. 63 ir Kedzie. Skambinkite dabar.

No. 487 Pelninga taverna 51st ir Kedzie. Geras biznis su dviem butais, kurie padės išmokėti skolas. Tuščias sklypas gali būti naudojamas kaip „beer garden“ rūšys per visą namą, 2 maš. garaž. prie „Central Steel“ ir sunkvežimiu kompanijų (daugiau klientų) gerai uždirbama paruošiant pietus. Skambinkite dabar geresniam pelniui.

No. 575 - 67-4 ir Lawndale. 6 kamb. mūr. namas su šoniniu įvažiavimu. 3 karališki mieg., 1½ prausyklos, įrengtas rūšys, centrinis šaldymas, didokas sklypas su šoniniu įvažiavimu, nauja krosnis ir stogas, 2 maš. garaž. Ilgai neliks pardavimui. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namą įvertinimui skambinkite skubiai - dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. - 434-7100

LEMONT,
FOR SALE BY OWNER,
\$90,00. 4 bedrooms, split level, living room, dining room, kitchen, basement, 1½ bath, attached 2 car gar., central air.
1108 Hillview Dr.
257-6669.

MISCELLANEOUS

DĖMESIO!
Paruošiu maistą vestuvėms, krikštynoms ir kitiems parengimams. Kepu visokiausius rūšių tortus.
Tel.: 460-3824
Julia Lutikas

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% - 20% - 30% pigiau mokėti už apdraudžiuo nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. - GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keraminės plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Pafikite pavarę ir telefoną - lietuviškai.
SERAPINAS - Tel. 636-2900

PLOKŠTELĖS

ZUKIS PUKIS. Autoriai - Vyta nemunėlis, Stasys Džugas, Janina Narūnė, Jurgis Gliuda ir kt. Įgrojimas: šarūno Peckaus. Atleika Grigaitytės, Tjūnėliai, Venclovai. Kaina \$6.

DU GAIDELIAI. Dainos vaikams. Atleika Paulius Vytas, Andrius Čerškus, Irena Jakubaitytė-Čerškienė, Rūta Čerškutė-Valaitienė, Vaidotas Vaičiūnas. Kaina \$11.00

PASTABA: Užsakant plokšteles per paštą, pinigų nesiųsti užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus ir persuntimo išlaidos. Illinois gyventojai dar pridėda 8% valstijos mokesčio. Užsakant per paštą, pridėdame pašto ir pakavimo išlaidas.

„DRAUGAS“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E.

J. BACEVIČIUS
Namų pardavimai -
valdymai - nuomavimai
Income Tax - draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

SIMAITIS REALTY

Income Tax - Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

Century 21
RE/MAX REALTORS®
7523 S. Pulaski Rd.
RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1900

Nuostieji pirkti ar parduoti namus ner šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įrašymas nemokamai.

FOR RENT

BROADVIEW OFFICE

SPACE FOR RENT

4 Rooms, 2nd Floor, Heated, Approx. 600'

345-5212

Išnuomuoju 5 kamb. butą, antrame aukšte, 2 mieg., visur įdėti kilimai ir švaru. Pageidauju vyresnio amžiaus asmenis, be gyvuliukų. Arti krautuvų ir autobusų. Marquette Parko apylinkėje. Tel. 776-9180.

FOR SALE

Lot in St. Casimir's Lithuanian Cemetery Available
Section: 22 Block: 22, 8-Grave lot. Write To: Louis Woznick, P.O. Box 2529, Palm Coast, Florida 32037.

„išlome įsigyti Česlovo Grincovičiaus

VIDUDIENIO VARPAI

pasakojimų ir pasakų knyga

Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliuda „Laiskuose lietuviams“ tarp kitko rašo: „Desimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi būties skonių pasakos žanr... Autorius yra intensyviai įsijungęs į kultūrinę ir apertikus pasakojimo meną.“

Knyga išleido Lietuvos knygos klubas. Kaina su persiuntimu 7 dol.

Rašyti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

P.S. Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos taksą.

MOSŲ KOLONIJOSE

East Chicago, Ind.

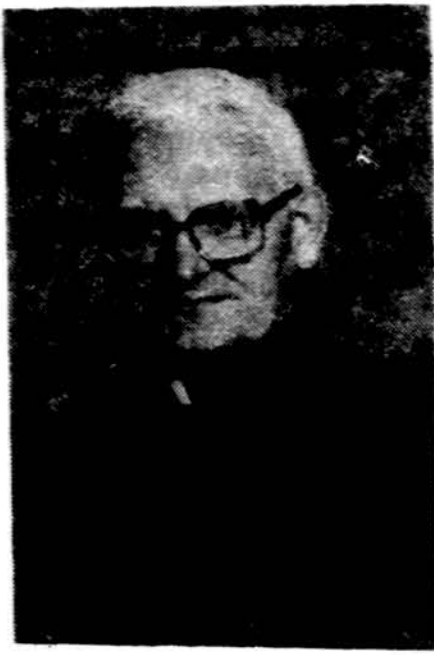
ŠV. PRANCIŠKAUS PARAPIJA IR KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Kun. John Daniels, East Chicago Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos klebonas, šiemet birželio mėnesį švenčia reikšmingą keturiasdešimt metų kunigystės jubiliejų. Sukakties reikšmingumas ta proga ypač pažymėtinas, kadangi jubiliasas daug kur be atvangos tiek daugel metų uoliai darė vosi pašaukimų srityje, o čia dabar tarytum paskutinis mohikanas gauna budėti, kurlink pakryps miglotas parapijos likimas. Daugybė parapijiečių išmirė, kiti atsitraukė ir savas aplinkiniuose miesteliuose esančias rezidencijas, o mokslo ragavęs jaunimas pasuko savais keliais. Del to atsitiko taip, kad čia lietuvius beveik pirštais imanoma suskaičiuoti tarp East Chicagoje dabar esančių arti 40,000 gyventojų, kurių 80% yra vadinamieji lotynai ir juodieji. Parapijai priklausantioms šeimoms ir pavieniams klebonas kasmet pasiūnia numeruotus ir datuotus rinkliavų vokus, kurias parapijiečiai šventadieniais skiria savo auką bažnyčiai bei parapijai išlaikyti. Siemet tokie vokeliai pasiekė tik 130 gavėjų. Šiaip jau per pamaldas apytušėję bažnytelė matysi ne vieną pašalietį — meksikietį ar portorikietį. Gal kada nors naujasis Gary diecezijos vysk. Norbert F. Gaughan turės tarti žodį dėl Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos likimo.

O seniau East Chicago lietuvių sodyboje būta labai daug giedrių dienų. Nuo pat šio šimtmečio pradžios čia, kaip ir kaimyniniame Gary mieste, emė rasti pirmieji mūsų imigrantai. Kantriai ir taupiai plūdami didžiuliuose plieno fabrikuose, jie gražiai kūrėsi ir tuoj ryžosi savo gimtąja kalba garbinti Dievą, iš pradžių lankydamiesi pamaldas svetur, o netrukus čia pasistatydino 1913 m. kuklią Šv. Pranciškaus bažnytelę. Pagal statistikas 1914 m. miestelyje buvo per 350 lietuvių, o po keturiasdešimt metų, t.y. 1954 m. — 1,128. Iš jų 374 naujai atvykusieji tremtiniai, o parapijai priklausė 820 asmenų. (Lietuvių enciklopedija, 5 t., 320 psl.). 1925 m. čia atkeliavęs kun. Kaz. Bičkauškas, 1953 m. pakeltas į prelatus, iki savo mirties 1957 m. per daugiau kaip trisdešimt klebonavimo metų atliko daug žymių darbų: pastatydino parapijai namus, sutvarkė pradinę mokyklą su sėsemis kazimierietėmis, rūpestingai rėmė chorą, nuoširdžiai palaikė ir skatino įvairiausias lietuvių organizacijas, tarp kitok vyčius, Alto ir Balfio skyrius, taipgi Lietuvių Bendruomenės apylinkę. Po prelato mirties klebonu buvo atkeltas kun. Ignas Vichuras (miręs 1984 m.), kuriam pasitraukus į poilsį, Gary diecezijos vysk. Grutka Šv. Pranciškaus parapijai vadovauti 1982 m. paskyrė dabar mūsų gerbiamąjį jubiliatą kun. J. Daniels. Vertėtų priminti, jog iš po Antrojo pasaulinio karo atvykusių kunigų parapijai po ketelį metų yra talkininkavę kun. dr. P. Celiešius, kun. P. Jakelevičius, neretas svečias būdavo salezietis vienuolis kun. A. Sabaliauskas.

Apgailėtina, kad iš Šv. Pranciškaus parapijos per jos septyniasdešimt gyvavimo metų susilaukta vos vieno kunigystės pašaukimo, ir tai iš naujųjų ateivių — pranciškonų vienuolio J. Bacevičiaus. Tuo tarpu Gary Šv. Kazimiero lietuvių parapija, neseniai atšventusi savo septyniadesimt metų gyvavimo jubiliejų, yra davusi aukščiau minėtąjį kun. Ig. Vichurą, taip pat mūsų mieląjį jubiliatą, be to, keletą vienuolių seselių.

Norint bent šį tą pateikti iš jubilato biografinių duomenų, manytume, pravartu būtų pacituoti, ką mūsų laikraščiai apie tai rašė, kai jis buvo paskir-

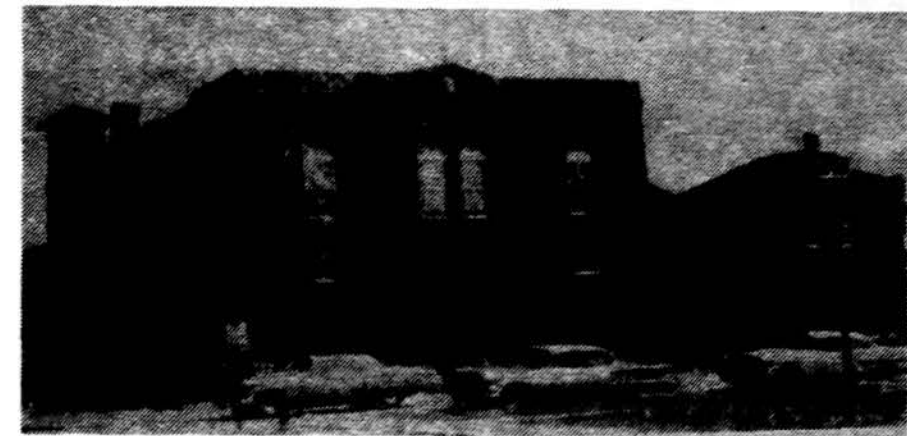

Kun. Jonas Daniels

tas parapijos klebonu ir parapijiečių pagerbtas. „Drauge“ (1982.XII.2) tuometinis mūsų lietuviškų pamaldų lektorius a.a. K. Valeika (miręs 1984 m.) tarp kitko taip informavo: „Klebonas kun. Daniels — Danilevičius yra gimęs Amerikoje. Jo tėvai — Pranas ir Elena Danilevičiai — kilę iš Lietuvos. Jie, atvykę į Ameriką, įsikūrė Gary, Indiana. Užaugino keturis sūnus ir dvi dukteris.

Naujasis klebonas Jonas gimė 1920 m. birželio mėn., 19 d. Kadangi šeima buvo giliai religinga, tai ir jaunas Jonukas mokslą pradėjo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos pradžios mokykloje. Ją baigęs, įstojo į Bishop Noll High School. Ją baigęs ir jausdamas kunigystės pašaukimą, įstojo į kunigų seminariją, St. Meinrad, Ind. Šią seminariją baigęs 1946 m. birželio 15 d., vyskupas Noll Fort Wayne, Ind., katedroje suteikė kun. Jonui kunigystės šventimus. Pirmas šv. Mišias aukėjo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Gary, Ind.“

Toliau K. Valeikos korespondencijoje „Naujas klebonas“

Šv. Pranciškaus bažnyčia East Chicagoje. Dešinėje — klebonijos namas.

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA, I dalis

Šioje V-to t. I-je dalyje aprašyta Vilniaus vyskupijos istorijos bruožai, vyskupai ordinarai, valdytojai, kunigai... arkivyskupija amžių bėgyje.

Šis tomas skirtas Vilniaus miesto bažnyčioms, paminklams. Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio gimtuo.

Puošnus, gerai paruoštas leidinys, 432 psl., 585 iliustracijomis, spalvotu Aušros Vartu Marijos paveikslu, su priedu—Vilniaus miesto planu, kietais viršeliais.

Paruošė ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Tekstą rinko Draugo spaustuveje. Atspausdino Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.60 valstijos mokesčio.

Vilniaus arkivyskupija I

GEDIMINAS GALVA

ERNESTAS GALVANAUSKAS

Politinė Biografija

Inžinierius Ernestas Galvanauskas nepriklausomos Lietuvos politikos ir visuomenės veikėjas, keturių ministrų kabineto pirmininkas, įvairių sričių ministras, 1920-21 metų derybininkas su lenkais, Klaipėdos krašto prisijungime nenuolatiniu Lietuvos teisių gynėjas... Jo gyvenimo istorija didelė dalimi yra nepriklausomos Lietuvos istorija... Jo nuveiktųjų darbų liudijimų, dokumentų, raštų yra nemaža. Deja, E. Galvanauskas pats savo atsiminimų nerašė, tą darbą savotiškai po jo mirties atliko jaunesnysis brolis Gediminas Galva.

Šį veikalą išleido Akademines Skaitijos leidykla, Chicago 1982 m. Spaudė „Draugo“ spaustuve Didelio formato, 440 psl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$20.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Chicago, IL 60639

Tuo tarpu Šv. Pranciškaus parapijoje sudarytas komitetas, kuris rengia klebono kun. John Daniels 40 metų kunigystės minėjimą, birželio 22 d. parapijos bažnyčioje ir saleje. Tą dieną, 3 val. popiet, bažnyčioje jubiliasas laikys šv. Mišias, o po jų rinksimės į parapijos sale pobūviui pabendrauti su sukaktuviniu. Laukiama į iškilme atvykstant visų parapijiečių ir jubilato giminių bei bičiulių. Neiš-

lakstykite ir neduokime senai mūsų lietuviškai parapijai nuskesti Michigano ežerė.

Jonas Pečiulis

Bostonas

— Bostono Lietuvių Bendruomenė praneša, kad Baisiojo Birželio minėjimas bus birželio 15 d. Placčiau bus kitą savaitę.

BUVUSIAM RIETAVO KLEBONUI

A.†A.

PETRUI PATLABAI

mirus, sesei STASEI, broliui STASIUI, jo žmonai REGINAI, jų dukroms REGINUTEI ir IRUTEI su šeimomis giliai užuojautą reiškia ir kartu liūdime.

Martina Žiemelienė
Stasys ir Pegi Žiemelis
Donna Žiemelytė-Norman
ir krikšto dukra Tina Marie Žiemelytė

BRANGIAI TETAI

A.†A.

MIKALINAI GURĖNAITEI

mirus, kolegę SOFIJĄ BLAZIENĘ užjaučia ir kartu liūdi Montessori mokytojos:

D. Dirvonienė
J. Juknevičienė
L. Germanienė
M. Kucinienė

P. Petrutytė
J. Smilgienė
S. Vaišvilienė

JAUNYSTĖS IR MOKSLO DRAUGUI

A.†A.

Inž. JONUI PETRULIUI

mirus, jo žmonai, klasės draugei ir buvusiam bendradarbei dr. BIRUTEI, buv. KUKAITYTEI-PREIKŠIENEI reiškia giliai užuojautą ir kartu liūdime.

Dr. Gabrijelius ir Kedė Misevičiai

A.†A.

JONUI PETRULIUI

mirus, jo žmoną dr. BIRUTĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Rimutė ir Jurgis Augustaičiai
Janina ir Vytautas Peseckai

VIENAM IŠ KLUBO STEIGĖJŲ

A.†A.

PETRUI VARIAKOJUI

mirus, jo žmoną KAZIMIERĄ, dukras dr. DAINĄ su šeima ir dr. DANGUOLĘ bei kitus gimines ir artimuosius Amerikoje ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Biržėnų klubo valdyba ir nariai

MŪSŲ BAŽNYČIOS ILGAMEČIUI KURATORIUI

A.†A.

PETRUI VARIAKOJUI

mirus, jo žmoną KAZIMIERĄ, dukras dr. DAINĄ su šeima ir dr. DANGUOLĘ bei kitus gimines ir artimuosius Amerikoje ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Liet. Evang. Reformatų Bažnyčios kolegija, J.A.V.

A.†A.

ČESLOVUI BUTNIUI

amžinybėn iškeliauvus, nuoširdžiai užuojautą reiškia me žmonai dr. RŪTAI ir dukrai LANAI.

Antanas Balčytis
Zigmas, Julija Smilgai su šeima

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1986 m. gegužės mėn. 29 d. 5

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1986 m. gegužės mėn. 24 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė

A.†A.

Elena Vasiliauskienė

(MILIŪNAITĖ)

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Buvo gimusi Lietuvoje, Jurbarko. Amerikoje išgyveno 29 metus.

Pasiliko liūdnas vyras Vincas, sūnus Mečys ir duktė Joana Zenkevičienė, gyvenanti Kanadoje. Amerikoje sūnūs Edmundas ir Vytautas ir jų visų šeimos, 12 anūkų ir 8 oronūkai. Lietuvoje seserys Marytė ir Marcelė ir brolis Pranas. Buvo pussererė Sodeikų Valerijono, Antano, Stepono ir kit.

Priklausė Lietuvių Marquette Parko Bendruomenei, Lietuvių Fondui, Lietuvių Pensininkų s-gai, Balfui ir buvo rėmėja lietuviškų vienuolių.

Buvo pašarvota D. Petkaus šermininėje, gegužės 25 d. ir 26 d. Gegužės 27 d. 9 val. ryto nulydėta į Marquette Parko Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų palaidota Šv. Kazimiero vardo lietuvių kapinėse.

Nulūde: vyras, vaikai, anūakai ir proanūakai.

A.†A.

ROBERTS MILASS

Mirė 1986 m. gegužės 27 d., sulaukęs 81 m. amžiaus.

Paliko dideliame nuliūdime 4 dukterys: Leontine LaGraca, jos vyras Allan (Menominee Falls, Wis.), Josepha Rimkus, jos vyras Anthony (Kenosha, Wis.), Marie Huth, jos vyras Scott (Madison, Wis.) Irene Akigenic, jos vyras Alpaslon (Ankara, Turkey) ir brolis Donatas Milass (Australia). Velionis atvažiavo į Menominee, Wis. iš Latvijos 1949 m. 1951 m. persikėlė gyventi į Kenosha, Wis.

Priklausė prie St. Peter's bažnyčios, Kenosha ir Lietuvių Bendruomenei Wisconsin apylinkėje.

Buvo pašarvotas trečiadienį, gegužės 28 d. Piasecki koplyčioje, 2002 52-tra gatvė, Kenosha, Wis.

Laidotuvės ketvirtadienį, gegužės 29 d. Iš koplyčios atlydėtas į St. Peter's parapijos bažnyčia, kur po gedulingų šv. Mišių nulydėtas į St. George kapines, Kenosha, Wis.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APYLINKA MUS

x Kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, ir jo draugai kun. Jonas Bacevičius iš N. Dakota ir kun. Vincas Radvinauskas iš California vakar išvyko į Romą, kur yra jų kuro draugas prel. Kazimieras Dobrovolskis. Ten jie visi atsves savo kunigystės 50-ties metų sukaktį. Jie įšventinti 1936 m. birželio 14 dieną Vilkauskijoje. Kun. V. Bagdanavičius grįš prie savo pareigų birželio 28 d.

x Chicagos aukštesnioji lituanistikos mokykla mokslo metus baigia ir išleidžia 35-tąją abiturientų laidą. Gegužės 31, šeštadienį 10 v.r. pamaldos Jėzuitų koplyčioje, po to iškilms Jaunimo centro apatinėje salėje. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti. Mokiniai susirenka 9:30 v.r.

x Lydos Bakaitytės ir Dariaus Budrio sutuoktuvės gegužės 31 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Šv. Mišių metu Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke. Mišių metu giedos sol. Nerija Linkevičiūtė-Kasparienė ir Chicagos Lietuvių Operos vyrų choro nariai. Vargonais gros muz. Arūnas Kaminskis.

x Dux Magnus, kazimierinės operos, dalyviai jau suskridę į Chicago ir antra savaitė kartu repetuoja šiam operos pastatymui, kuris bus šeštadienį, gegužės 31 d., 7:30 val. vak. Civic teatro salėje.

x Chicagos gaisro apsaugos komisija praneša, kad Chicagos mieste draudžiama degtini ar sprogdingi fejeverkus, išskyrus kvalifikuotus asmenis, kuriems išduoti leidimai parkuose fejeverku programas atlikti. Šiaip Chicagoje neleidžiama nei pardavinėti, nei privačiai fejeverkus turėti.

x Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje, kuri bus rugpjūčio 17-24 d. Dainavoje, montessorininkė mokytoja Stasė Vaišvilienė skaitys paskaitą „Mokinių drausminimas“. Jaunos šeimos kviečiamos dalyvauti.

x Dux Magnus operos komiteto pirmininko dr. Petro Kisieliaus nuotrauka su sol. Terese Žilyte „Draugo“ dienraštyje šeštadienio, gegužės 24 d., laidoje buvo fotografuota ne fotografo J. Tamulaičio, kaip pažymėta po nuotrauka, bet Aldonos Kaminskienės, kuri yra D. Lapinsko „Dux Magnus“ operos rengimo komiteto narė.

x Dux Magnus laimėjimų paskirstymo šaknelės prašomi sugrąžinti nurodytu adresu visi turintieji laimingą ranką ir gerą širdį. Pelnas iš bilietų skirtas Dariaus Lapinsko operai gegužės 31 Civic teatre Chicagos vidurmiestyje. (sk.)

x Palikimas, 511 Nolton Ave., Willowsprings, Ill. Didelis, gražus mūro namas. Daug priėdų. Abromaitis R/E, 1005 Porter St., Lemont, Ill. Tel. 257-6675.

x Dux Magnus D. Lapinsko statomos operos bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St. Chicago, IL 60629, tel. 471-1424. Spektaklis įvyks gegužės 31 d. šeštadienį, 7:30 v.v. The Civic Theatre, Wacker Drive ir Washington St. Bilietų kainos: 25, 20, 15 ir 10 dol. (sk.)

ARAS
Dėngame ir laisime visuotini
STOLOS
Su nuokytu patirtimi esame
atpausti. Pat. prizinari daktarai
ARAVDAS KILKA
735-1117
1818 W. 71 St. Chicago, IL 60629
tel. 471-9655

x Dailininkė Ada Sutkuvienė jau yra sukūrusi visas dekoracijas „Dux Magnus“ kazimierinės operos pastatymui, kuris bus Civic teatre šį šeštadienį.

x Sniega Masiulienė ir **Daina Pakalniškienė** apsiėmė suorganizuoti ir praveisti vaikų žaislų laimėjimus, kurie bus per vaikų gegužinę šį sekmadienį, birželio 1 d., St. Mary's seminarijoje Lemonte.

x Cicero apylinkės Lietuvių Bendruomenė rengia tragiškojo birželio minėjimą sekmadienį, birželio 8 d., Cicero Šv. Antano parapijos salėje tuoj po 10:30 val. ryto lietuviškų Mišių. Minėjime paskaitą skaitys inž. Povilas Vaičekauskas. Visi lietuviai yra kviečiami gausiai dalyvauti.

x Apie Slava Žiemelytę rašo: „Ji be dirbtinių pastangų išdainuoja žemiausias kontraltui rašomas gaidas. Tačiau lygiai sklandžiai bei efektingai skamba ir jos aukštesnieji registrai“. Apie ją taip rašė Algis Šimkus. Ji ne tik dažnai dainuoja jos gyvenamos Kanados lietuvių koncertuose. Dainavus ir Canadian Opera Company bei CBC televizijoje: operose „Naktis Venecijoje“, „Trubaduras“, „Valkirija“, „Travijata“ ir kt. Yra išleidusi plokšteles. Šiame Dariaus Lapinsko „Dux Magnus“ pastatyme ji atlieka motinos ir burtininkės roles.

x Brighton Ethnic vyresnio amžiaus žmonių tarnyba (BESS) išdalins valdžios duodamą sūrį, pieną ir sviestą gyvenantiems 60632 zonoje. Dalinimas yra vyresniems žmonėms, kurie nepriklauso parapišioms šalpos organizacijoms. Gauti produktai reikia parodyti BESS kortelės. BESS adresas 4040 So. Archer, informacijoms skambinti tel. 376-6565.

x Gegužės 31 d., šeštadienį, 9:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 2345 West 56 Street, Chicagoje, bus atnaušintos šv. Mišios už profesorių a.a. Juozą Žilevičių, Lietuvių Muzikologijos Archyvo steigėją, ir taip pat už visus gyvus ir mirusius L.M. Archyvo rėmėjus ir visus tuos, kurių eksponatai sudėti archyve. Tokia yra a.a. J. Žilevičiaus testamentinė valia. Pamaldų metu smuikais gros religinės nuotaikos kūrinius Povilas ir Vanda Maticukai, vargonais pritaris Manigirdas Motekaitis. Po pamaldų Jaunimo centro kavinėje bus pusryčiai, kuriuos paruoš Aniceta Stropienė. Kviečiame atsilankyti ir pamaldas ir pusryčius.

J. Žilevičiaus Lietuvių Muzikologijos Archyvas

x Manigirdo Motekaičio fortepiono ir vargonų studijos koncertas įvyks penktadienį, geg. 30 d., 7 v.v. Dainavimo studijos koncertas bus sekmadienį, birž. 1 d., 3 val. p.p. Abu koncertai Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visi kviečiama atsilankyti. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.)

Lietuvos gen. konsulas Vaclovas Kleiza sako kalbą. Šalia stovi J. Juškaitis ir B. Vindasienė konsulų pagerbime Jaunimo centre. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KONSULŲ PAGERBIMO KOMITETO DARBŲ UŽSKLANDA

Konsulų pagerbimo tarporganizacinis komitetas, vadovaujamas Birutės Jasaitienės, prieš užbaigdamas savo veiklą, padarė suvestinę ir dar kartą susirinko gegužės 22 d. Jaunimo centro kavinėje pasikalbėti ir pasivaišinti. Buvo pakviesti ir dalyvavo generaliniai garbės

x Dana Endrijonaitė-Šilimaitienė su patirtimu baigė Daley College biznio administraciją ir gavo bakalaurų diplomą. D. Šilimaitienė yra baigusi Chicagos aukšt. lituanistinę mokyklą, šoko Jaunimo centro tautinių šokių grupėje, vadovaujamoje I. Brazdienės, mokytojos Montessorio mokykloje ir pirmosios mokyklinio auklėjimo mokykloje. Dabar kurį laiką dirba South Chicagos liginėje kaip vaistų užpirkėja.

x Religinės skaitybos būrelis susirinkimas bus šį sekmadienį, birželio 1 d., 11:30 val. priešpie J. Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Algimantas Kezys rodyš skaidres apie Izraelio šventąsias vietas.

x „Dux Magnus“ operai pamatų aukcija: po 500 dol. — Jim ir Gražina Liautaud, Zenonas ir Vanda Petkus. Po 100 dol. — Stanley Balzekas, Jr., C. K. ir Stella Riškus, dr. Benediktas ir Gabrielė Ročkus, Antanas ir Marija Rudis, dr. Bronius Valadka. (pr.)

x Lietuvių Opera kviečia visus lietuvius iš arti ir toli birželio 14 ir 15 dienomis atvykti į Chicago ir į Morton HS auditoriją (taip, kaip ir prieš eilę metų, kai buvo Verdi „Requiem“) ir kartu su visais pagerbti kovotojus už Lietuvos laisvę, nes šių metų „Vilniaus Teli“ operos spektaklis bus prisiminti visi tie, kurie prieš 45 metus žuvo ir dabar dar tebekovoja už mūsų tautos laisvę. Visi bilietai, ir autobusų, gaunami Vaznelių prekyboje 2501 W. 71 St., Chicago IL 60629. Telefonas: 471-1424. (sk.)

konsulai ir komiteto nariai. Buvo pasikalbėta, pasidalinta įspūdziais ir ta proga buvo įteiktos iš jų pagerbimo nuotraukos.

Kur lietuviai susirenka, pagal visuotinai priimtas tradicijas turi būti kalbama. Tad ir šįkart be kalbų nebuvo apseita. Trumpą žodį tarė B. Jasaitienė, gen. kons. J. Daužvardienė, gen. kons. V. Kleiza, B. Vindašienė ir J. Damušienė. Gen. kons. V. Kleiza savo žodyje pasigėrėjo rengimo komiteto darnia veikla ir pagėdavo, kad komitetas neišsikirstytų, bet ir toliau prisidėtų prie lietuviams rūpimų bendrų reikalų. Šis pasiūlymas su dėmesiu buvo išklaustas ir priimtas. Tad komitetas dar neišsikirsto ir lapkričio 21 d. rengs vakaronę Jaunimo centro kavinėje. Vakaronės tikslas: supažindinti su konsularine veikla ir pabendrauti su nauju generaliniu garbės konsulu. Dar laiko daug, tad ateityje bus numatyta ir paskelbta vakaronės programa ir gal surastas jai skambesnis pavadinimas. — J.

APIE SOL. M. BIZINKAUSKAITĖ

Bostono, Brocktono dienraštyje „Brocktonenterprise“ gegužės 25 dienos laidoje reporteris Thomas Este rašo apie mūsų kazimierinės operos „Dux Magnus“ solistę Marytę Bizinkauskaitę: „Iki šiol Marytės lietuvių kilmę tebevidina svarbų vaidmenį jos asmeniniame ir profesiniame gyvenime“. Marytė Bizinkauskaitė pasikalbėjime su Thomas Este taip pasakė: „Nuo pat mano dainavimo karjeros pradžios lietuvių visuomenė mane visada rėmė ir skatino. Lietuviai man suteikė palankias sąlygas išvystyti mano dai-

navimo menį ir kuo tobuliau save išreikšti šioje meno srityje. Aš labai didžiuojuosi būdama lietuvaitė. Mano akyse lietuviai yra žmonės, kurie amžių eigoje niekada neparado vilčių ir iki šiol tebetrokšta laisvės, nepasiduoda svetimųjų priespaudai. Pradžioje mano dainavimo karjeros man ne visada sekėsi, bet mano lietuviška prigimtis, auklėjimas ir ambicija man visada sakydavo — nepasiduok!“

Toliau Thomas Este rašo: „Toliau Thomas Este rašo: Marytė Bizinkauskaitė atliks

vieną pagrindinių vaidmenų Lapsinsko „Dux Magnus“ operos amerikineje premjeroje Chicagoje Civic teatre, gegužės pabaigoje.

ABITURIENTŲ POKYLIS

Gegužės 10 d., gražų pavasario šeštadienio vakarą, Jaunimo centro didžiojoje salėje puošė pavasario gėlių žiedai ir entuziazmo pilni, jauni lietuviški veidai. Tą vakarą Lietuvių Moterų federacijos Chicago skyrius buvo paskyręs jaunimui — supažindinti Chicago lietuvių visuomenę su mūsų abiturientais. Pilna salė svečių, tėvai, giminės, draugai ir žmonės, kuriems rūpi lietuviškas jaunimas ir jo ateitis, jaunimo įnašas į mūsų tautos išlikimą svetimose žemėse. Svečių tarpe matėme generalinį Lietuvos konsulą Vaclovą Kleizą su žmona, iš Anglijos atvykusį, daug lietuviams ten pasidarbavusį ir už tai gavusį Eugenijaus Kriauciūnino Jaunimo premiją Algi Kuliuką ir daug kitų.

Svečiams susėdus, studentė Aleksandra Gražytė pavadėms kvietė į salę šių metų abiturientus. Šventiškai pasipuošę, jaunuliai po vieną atėjo į salę ir Arnydo Žygo ir Svajonės Kerelytės buvo palydėti, iškilmingai pasodinti scenoje. Mergaitės apdovanotos raudonomis rožėmis, berniukai baltais gvazdikais.

Scenoje išsiriškio gražus būrys — 22 šių metų abiturientai: Paulius Bagdonas, Darius Dirmantas, Viktoras Garbonkus, Lina Irena Grigaitienė, Viktoras Izokaitis, Lisa Karaitytė, Edvardas Kirvaitis, Asta Teresė Kizytė, Laura Kriauciūnaitė, Darius Laucius, Rita Rūbaitė, Andrija Mackevičiūtė, Aleksandra Mačytė, Rimas Maurukas, Vitas Raciūnas, Jonas Račkauskas, Audrius Rūbas, Matas Linas Strolia, Darius Šilas, Daiva Tamulaitytė, Andrija Tirvaitė ir Vida Urbaitė. Lietuvių Moterų federacijos Chicago skyriaus pirmininkė Jolanda Kerelienė apibūdino kiekvieną jaunuoį, pasakodama, ką jis darė lietuviškoje visuomenėje, kaip ir kur mokėsi ir ką planuoja ar svajoja daryti ateityje. Baigdama pirmininkė visos federacijos vardu pasveikino ir palinkėjo gražios ateities, paskatino nepamiršti, kad yra lietuviai ir kad lietuviška visuomenė ir daug tikisi ir laukia iš jų.

Šį pokylį Moterų federacijai padeda surengti abiturientų motinų komitetas. Šių metų abiturientų motinų komiteta sudarė šios mamos: Irena Grigaitienė, Aurelija Kriauciūnienė, Agnė Kizienė, Liucija Tirvienė, Gražina Karaitienė ir Jūratė Maurukienė. Abiturientų motinų vardu į jaunimą kreipėsi Irena Grigaitienė, motiniškai patardama nepaklusti gyvenimo kelyje. Abiturientus ir jų svečius žodžiu sveikino generalinis Lietuvos konsulas Vaclovas Kleiza, Algis Kuliukas iš Anglijos, Moterų federacijos jaunimo sekcijos pirmininkė Svajonė Kerelytė. Raštu sveikino

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Brooklyno Apreiškimo** parapijos choras dalyvavo birželio trėmimų minėjime birželio 15 d. Choras yra pakviestas dalyvauti Kanadoje bendrame koncerte su Toronto choristais. Taip pat šis choras planuoja ateinančiais metais vykti į Romą krikščionybės minėjimo iškilimams. Ieškoma taip pat naujų choristų.

— **Istorikas Vincas Trumpa** kalbės LB Santa Monica apylinkės gegužinėje birželio 1 d. solistės Alhidijos Dičiūtės-Trečiokienės sodyboje. Su gegužinės dalyviais bus taip pat pasidalinta lietuviško gyvenimo aktualijomis. Gegužinė buvo numatyta

gegužės 25 d., bet dėl Tautinės sąjungos seimo nukeliama į birželio 1 d.

— **Baltų rezistencijos žymuo**, kurį metiniame renginyje įteikia Baltų Laisvės lyga, praėjusiais metais buvo paskirtas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai. Šiais metais šventė įvyks spalio 11 d. Žymens gavėjas gali būti atskiras asmuo, institucija ar grupė, daugiausiai pasidarbavusi Baltijos (Istybių) laisvės ar žmogaus teisių gynimo reikalu. Kandidatus žymeniui gali siūlyti visi ir su išdėstytais motyvais siųsti Baltų Laisvės lygai šiuo adresu: Baltic American Freedom League, P.O. Box 29657, Los Angeles, CA 90029.

x Jaak Treiman, naujai paskirtas Estijos garbės konsulas, Los Angeles, Calif., daro pastangas, kad Californijos mokyklų programų planuojamame Holocausto kurse šalia kitų praeityje nukentėjusių tautų būtų dėstoma Baltijos tautoms padarytų ir daromų skriaudų istorija. Jaak Treiman iš profesijos yra advokatas, ir tarptautinių santykių specialistas. Tapęs konsulu, jis nepasitraukia iš Baltų Laisvės lygos teisinio patarėjo pareigų.

— **Jonas Prakapas**, Bakersfield, Calif., ekonomijos profesorius Californijos universitete R. Bilas pakviestas, gegužės 12 d. turėjo vienos valandos pasikalbėjimą OSI klausimu KTMK radio programoje. Ši stotis priklauso CBS radio korporacijos tinklui. Programos vedėjas Prakapo pasirodymu buvo labai patenkintas ir pakvietė jį vėl kalbėti apie dabartinę rezistenciją Lietuvoje. Šiuo metu Jonas Prakapas veda derybas su KNBC televizijos stotimi ir turi vilčių, kad jam bus duotas laikas atsakyti į prieš kiek laiko NBC per visą Ameriką padarytam melagingam teigimui, kad Lietuvoje načių okupacijos metais buvę SS daliniai.

— **Antanas Mažeika**, koalicijos už konstitucines teises pirmininkas, gegužės 6 d. OSI klausimą diskutavo ABC radio programoje, girdimoje per visą Ameriką. Klausimai atėjo iš New Yorko, Floridos ir daugelio kitų Amerikos valstijų. Mažeika buvo šaltas, logiškas, įtikinantis. Programa tęsėsi dvi valandas. Gegužės 7-10 Antanas Mažeika OSI reikalais lankėsi Washingtone, pravedė spaudos konferenciją, vedė pasitarimus su senatoriais, kongresmanais ir kai kurių organizacijų vadovybėmis.

— **OSI žūri ir sovietus kaip į bendro tikslo patikimus draugus**, 400,000 skaitytojų turinčiame Californijos dienraštyje „The Orange County Register“ rašo vedamųjų skyriaus redaktorius Alan W. Bock. Ilgame straipsnyje išanalizavęs OSI veikimo taktiką, Alan Bock daro tokią išvadą: „Atrodo, kad OSI yra tiesiog perkaitęs, ir siekiamame tikslu matoma daugiau keršto negu teisingumo; OSI stovi ant totalitarinės visuomenės elgesio ribos. Kai (vieną dieną) visa OSI istorija bus atidengta, jos veiklos faktai taps Amerikos gėdos šaltiniu. Jau laikas Amerikos kongresui ir OSI veiklą iš arti pažūrėti tyrinėjantių žvilgsniui“.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėdint 9 v. r. iki 1 val. d.